

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu

LOP.410.008.01.2022

Pan Piotr Wójtowicz
Prezes Zarządu
Polskie Radio S.A.
Regionalna Rozgłośnia w Opolu
Radio Opole
ul. Strzelców Bytomskich 8
45-084 Opole

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/020 – Gospodarka majątkowa i finansowa spółek radiofonii publicznej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Polskie Radio Spółka Akcyjna Regionalna Rozgłośnia w Opolu Radio Opole ¹ , ul. Strzelców Opolskich 8, 45-084 Opole
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Wójtowicz, Prezes Zarządu od 5 września 2022 r. W okresie objętym kontrola funkcję kierownika jednostki pełnił: Piotr Moc, Prezes Zarządu ² , od 31 marca 2016 r. do 5 września 2022 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Zarządzanie Spółką i nadzór2. Opracowanie i wdrożenie strategicznych planów wieloletnich3. Realizacja zadań przez Spółkę4. Gospodarowanie majątkiem Spółki5. Rozporządzanie środkami finansowymi
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2021 z uwzględnieniem wytworzonych dokumentów i podjętych działań przed i po tym okresie
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu ⁴
Kontroler	Marlena Przybylak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/48/2022 z 11 maja 2022 r.

(akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: Spółka lub Radio Opole.

² Dalej: Były Prezes lub Były Prezes Zarządu.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Dalej: NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2017-2021 organy Spółki na zasadach przewidzianych m.in. w ustawie z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych⁶ oraz Statucie Spółki realizowały zadania radiofonii publicznej. Zarząd Spółki opracował i wdrożył *Strategię działania Spółki na lata 2018-2021*⁷ oraz podejmował czynności mające na celu jego realizację. Nie wszystkie cele określone w tym dokumencie zostały jednak osiągnięte, co wynikało głównie z ograniczeń finansowych Spółki. Rzetelnie i terminowo przygotowywane były plany programowo-finansowe. Mniejszy niż zaplanowano był jednak czas emisji w niektórych kategoriach audycji, w szczególności audycji w dziale rozrywka i sport. W okresie objętym kontrolą następował też systematyczny spadek słuchalności z poziomu 12,3% w roku 2017, do 4,3% w roku 2021.

W okresie objętym kontrolą wystąpiły nieprawidłowości w zarządzaniu majątkiem i gospodarowaniu środkami finansowymi przez Spółkę, w szczególności w obszarze zlecenia usług doradczych. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli spośród 10 takich umów zwartych w latach 2017-2022 (I półrocze), w siedmiu przypadkach środki na ich realizację w kwocie 338,9 tys. zł nie zostały wydatkowane gospodarnie. Przedmiot tych umów w znaczącej części pokrywał się z zadaniami, które zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Spółki⁸ i treścią zakresu czynności należały do zadań komórek organizacyjnych Spółki i/lub jej pracowników bądź współpracowników. Zaniechano też naliczenia wykonawcy kar umownych w wysokości 163,5 tys. zł za opóźnienia w realizacji umowy pn. *Dostawa i montaż klimatyzacji w budynkach Radia Opole S.A.*

Pozostałe stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczyły m.in.: 1/ niepełnej realizacji obowiązków zarządcy obiektów budowlanych w zakresie poddawania takich obiektów okresowym kontrolom stanu technicznego; 2/ zaniechania egzekwowania od trzech współpracowników Spółki, którzy doprowadzili do uszkodzeń i zniszczeń w samochodach będących własnością Spółki, pokrycia kosztów ich naprawy w łącznej kwocie 44,8 tys. zł; 3/ braku dokonania przez Spółkę wpłat wynikających z art. 5 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg⁹.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca również uwagę, na występowanie istotnych różnic w wynagrodzeniach z tytułu przeniesienia praw autorskich¹⁰, na korzyść dziennikarzy zatrudnionych na podstawie umów producenckich¹¹ oraz dziennikarzy z którymi zawarto umowy zlecenia¹². Dziennikarze producenci uzyskali średnio 44,6 zł za minutę audycji¹³, dziennikarze współpracownicy średnio 59,3 zł za minutę audycji¹⁴, a pracownicy Spółki średnio jedynie 12,3 zł za minutę audycji¹⁵.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2022 r., poz. 1467. Dalej: Ksh.

⁷ Dalej: *Strategia 2018-2021*.

⁸ Wprowadzony zarządzeniem nr 1/2019 Zarządu z dnia 15 stycznia 2019 r. Dalej: *Regulamin Organizacyjny*.

⁹ Dz. U. z 2022 r., poz. 505, ze zm. Przepis ten zobowiązywał jednoosobowe spółki Skarbu Państwa do dokonywania wpłat w wysokości 7,5% zysku po opodatkowaniu podatkiem dochodowym (zysk netto). W przypadku Spółki wpłata powinna zostać wniesiona w wysokości 164,9 tys. zł w terminie 14 dni po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego Spółki, w związku z osiągnięciem 2 198,9 tys. zł zysku netto w latach 2019-2021. Dopiero uchwalona w dniu 5 sierpnia 2022 r. ustawa o zmianie ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg oraz niektórych innych ustaw zwolniła spółki radiofonii publicznej z obowiązku uiszczania takich wpłat.

¹⁰ Dalej: wynagrodzenia honoracyjne.

¹¹ Dalej: dziennikarze producenci.

¹² Dalej: dziennikarze współpracownicy.

¹³ Od 15,4 zł netto za minutę audycji o charakterze muzycznym do 95,8 zł netto za minutę audycji o charakterze publicystycznym.

¹⁴ Od 36,6 zł do 82 zł brutto za minutę audycji o charakterze publicystycznym.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zarządzanie Spółką i nadzór

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą w Radiu Opole obowiązywał Statut, przyjęty uchwałą nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia¹⁷ z 14 października 2016 r. w sprawie zmiany Statutu Spółki¹⁸. Zgodnie ze Statutem kadencja Zarządu trwała cztery lata. Od 31 marca 2016 r.¹⁹ w skład Zarządu Spółki wchodziły wyłącznie były Prezes²⁰, który w okresie od 5 czerwca 2018 r. do 14 czerwca 2022 r. zajmował równocześnie stanowisko członka Rady Nadzorczej²¹ Spółki Audytorium 17 sp. z o.o.²²

(akta kontroli str. 17-19, 40-63, 172, 304)

Po przyjęciu przez NWZ uchwały nr 3 z 14 października 2016 r. nie dokonywano zmian w Statucie Spółki.

(akta kontroli str. 17-19, 58-63, 301-303)

W latach 2017-2021 w Spółce nie zatrudniano doradców. W okresie tym działalność Spółki była wspierana przez świadczenie usług doradczych i prawnych, które szczegółowo opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 17-19, 58-63, 5018-5022)

W okresie objętym kontrolą Zarząd odbył łącznie 146 posiedzeń i podjął 129 uchwał, i tak: w 2017 r. – 31 posiedzeń, w trakcie których podjął 29 uchwał, w 2018 r. - 31 posiedzeń, w trakcie których podjął 31 uchwał, w 2019 r. - 31 posiedzeń, w trakcie których podjął 43 uchwały, w 2020 r. - 29 posiedzeń, w trakcie których podjął 52 uchwały, a w 2021 r. - 24 posiedzenia, w trakcie których podjął 36 uchwał.

(akta kontroli str. 17-19, 58-63, 76-93)

W okresie 2017-2021 Zarząd podejmował uchwały w przypadkach określonych w Statucie, w szczególności w sprawach, o których rozpatrzenie Zarząd zwracał się do RN, KRRiT, ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa czy do Walnego Zgromadzenia²³.

(akta kontroli str. 17-19, 58-63, 76-93)

Szczegółowy tryb działania Zarządu uregulowano w *Regulaminie Zarządu Polskiego Radia Regionalnej Rozgłośni w Opolu „Radio Opole” Spółka Akcyjna z siedzibą*

¹⁵ Od 10,1 zł do 16,4 zł brutto za minutę audycji o charakterze publicystycznym.

¹⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁷ Dalej: NWZ.

¹⁸ Rep. A nr 29106/2016.

¹⁹ Oświadczenie Ministra Skarbu Państwa (nr DNW.5234.352.2016.AJB) o powołaniu Pana Piotra Moca na Prezesa Zarządu Spółki Polskie Radio – Regionalna Rozgłośnia w Opolu „Radio Opole” Spółka Akcyjna z siedzibą w Opolu.

²⁰ Zgodnie z § 13 ust. 1 Statutu Zarząd Spółki składa się z 1 do 3 osób.

²¹ Dalej: RN.

²² Powołane 3 lipca 2001 r. porozumienie radiowe koordynujące działalność lokalnych stacji Polskiego Radia. Jest to spółka, której udziałowcami jest 17 Rozgłośni Regionalnych Polskiego Radia, sześć stacji miejskich w dużych miastach i trzy stacje nadające cyfrowo w technologii DAB+. Reprezentuje rozgłośnie w zakresie pozycjonowania i sprzedaży produktów radiowych oraz zajmuje się działaniami w zakresie reklamy i promocji. Uchwałą nr 76/2019 z 27 maja 2019 r. RN wyraziła zgodę byłemu Prezesowi na zajmowanie stanowiska członka RN Spółki Audytorium 17 sp. z o.o. oraz pobieranie wynagrodzenia z tytułu zajmowania tego stanowiska.

²³ Dalej: WZ.

w Opolu²⁴. W latach 2017-2021 Zarząd podjął trzy uchwały w sprawie udzielenia prokury łącznej uprawniającej do reprezentowania Spółki oraz do składania podpisów w jej imieniu²⁵ oraz podjął jedną uchwałę w sprawie udzielenia prokury samoistnej do reprezentowania Spółki²⁶. W wyniku badania dziesięciu protokołów z posiedzeń Zarządu²⁷ ustalono, że przestrzegano zasad określonych w regulaminie w zakresie zwoływania posiedzeń²⁸, częstotliwości posiedzeń²⁹, wymaganego składu³⁰ oraz dokumentowania posiedzeń³¹.

(akta kontroli str. 17-19, 64-171)

Były Prezes wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą Zarząd nie był zobowiązany do opracowania programu naprawczego.

(akta kontroli str. 17-19, 58-63, 76-93)

1.2. W skład RN Spółki w latach 2017-2021 wchodziły trzy osoby³². W badanym okresie RN odbyła łącznie 46 posiedzeń i podjęła 142 uchwały, z tego: 1/ 10 posiedzeń w 2017 r., w trakcie których podjęła 29 uchwał, 2/ dziewięć posiedzeń w 2018 r., w trakcie których podjęła 17 uchwał, 3/ siedem posiedzeń w 2019 r., w trakcie których podjęła 33 uchwały, 4/ 10 posiedzeń w 2020 r., w trakcie których podjęła 32 uchwały oraz 5/ 10 posiedzeń w 2021 r., w trakcie których podjęła 31 uchwał.

Kierownik Biura Zarządu wyjaśniła: *wszelkie ustalenia dokonane w trakcie posiedzeń Zarządu Spółki, są przekazywane pracownikom w formie wyciągów z protokołu, w zakresie spraw, które ich dotyczą. Wyciągi są odbierane w formie papierowej za potwierdzeniem odbioru lub, co było praktykowane zwłaszcza podczas obowiązywania obostrzeń związanych z pandemią, za pomocą poczty elektronicznej na adres e-mail danego pracownika.*

(akta kontroli str. 17-19, 58-63, 173-189, 300)

Szczegółowy tryb działania RN uregulowano w Statucie oraz Regulaminie RN³³. W wyniku badania pięciu protokołów z posiedzeń RN³⁴ ustalono, że posiedzenia RN odbywały się z określoną w Statucie częstotliwością³⁵ i w wymaganym składzie.

(akta kontroli str. 17-19, 58-63, 173-238)

W badanym okresie RN wywiązywała się ze swoich obowiązków dotyczących m.in.: 1/ oceny sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz wniosku Zarządu w sprawie podziału zysku lub pokrycia

²⁴ Uchwały w sprawie przyjęcia szczegółowego trybu działania Zarządu (Nr: 10/10/2011 z 11 października 2011 r.; 01/01/2017 z 11 stycznia 2017 r.) oraz uchwała Nr 34/07/2020 z 27 lipca 2020 r. w sprawie zmiany Regulaminu Zarządu. Dalej: Regulamin Zarządu.

²⁵ Uchwały: Nr 11/04/2016 z 6 kwietnia 2016 r.; Nr 22/07/2016 z 1 lipca 2016 r. oraz Nr 16/05/2017 z 24 maja 2017 r. (czterem osobom). Uchwałami Nr 21/07/2016 z 1 lipca 2016 r.; Nr 15/05/2017 z 24 maja 2017 r.; Nr 23/10/2017 z 27 października 2017 r.; Nr 22/08/2018 z 8 sierpnia 2018 r. oraz Nr 27/07/2020 z 1 lipca 2020 r. odwoływano prokurę łączną uprawniającą do podpisywania i reprezentowania Spółki (poszczególnym osobom).

²⁶ Uchwała Nr 29/07/2020 z 20 lipca 2020 r.

²⁷ Po dwa protokoły dla każdego roku objętego kontrolą. Protokoły z: 27 marca i 27 października 2017 r.; 9 stycznia i 19 marca 2018 r.; 29 kwietnia i 12 lipca 2019 r.; 15 stycznia i 8 maja 2020 r. oraz 26 stycznia i 14 kwietnia 2021 r.

²⁸ Informacje o posiedzeniu przekazywane były osobom biorącym w nim udział ustanie, drogą telefoniczną lub za pomocą poczty elektronicznej.

²⁹ Posiedzenia Zarząd odbywały się nie rzadziej niż raz w miesiącu.

³⁰ W posiedzeniach stale uczestniczyli: były Prezes, Prokurent (lub Prokurenci) i osoba protokołująca.

³¹ W protokole zamieszczano: datę posiedzenia, imiona i nazwiska uczestniczących w posiedzeniu; porządek obrad; treść podjętych uchwał z zaznaczoną ilością oddanych głosów na poszczególne uchwały oraz zdanie odrębne; opis przebiegu posiedzenia; podpis byłego Prezesa Zarządu.

³² Do 9 kwietnia 2019 r. trzech członków powołanych przez Ministra Skarbu Państwa, a od 16 maja 2019 r. (w związku ze śmiercią jednego członka RN) dwóch powołanych przez Ministra Skarbu Państwa oraz jeden powołany przez Radę Mediów Narodowych.

³³ Uchwały Nr 26/2017 z 3 marca 2017 r. oraz Nr 158/2021 z 28 września 2021 r.

³⁴ Z 13 stycznia 2017 r.; z 22 czerwca 2017 r.; z 27 maja 2019 r.; z 17 stycznia 2020 r. oraz z 8 lutego 2021 r.

³⁵ RN odbywa posiedzenie co najmniej raz na dwa miesiące.

straty; 2/ sporządzenia pisemnego sprawozdania z wyników ww. czynności oraz wniosku o zatwierdzenie sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności Spółki wraz z wnioskiem o udzielenie absolutorium członkowi Zarządu w celu potwierdzenia właściwego wykonania jego obowiązków; 3/ dokonania wyboru biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego; 4/ określenia zakresu i terminów przedkładania przez Zarząd rocznych planów ekonomiczno-finansowych oraz strategicznych planów wieloletnich i ich opiniowanie; 5/ uchwalenia Regulaminu szczegółowo określającego tryb działania RN; 6/ przyjmowania jednolitego tekstu Statutu Spółki, przygotowanego przez Zarząd; 7/ zatwierdzania Regulaminu Zarządu; 8/ opiniowania wniosków przedkładanych przez Zarząd do rozpatrzenia ministrowi do spraw Skarbu Państwa, WZ oraz wniosków przedkładanych do KRRiT oraz Radzie Mediów Narodowych; 9/ zatwierdzania Regulaminu Organizacyjnego Spółki; 10/ opiniowania sprawozdania Zarządu z realizacji planów finansowo-programowych; 11/ rozpatrywania i zajmowania stanowiska w sprawie uchwały Rady Programowej³⁶.

(akta kontroli str. 17-19, 58-63, 173-200)

W latach 2016-2020 Przewodniczący RN zwracał się do Przewodniczącego Rady Programowej z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie przedłożonych przez Zarząd Spółki planów programowo-finansowych przedsięwzięć³⁷.

(akta kontroli str. 17-19, 58-63, 239-243)

Były Prezes wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2017-2021: 1/ nie było przypadków odmowy rozpatrzenia sprawy i uzyskania zgody RN w sprawach określonych w Statucie Spółki; 2/ nie było przypadków zawieszenia Prezesa Zarządu Spółki oraz 3/ nie było przypadków korzystania przez RN z opinii i ekspertyz specjalistów.

(akta kontroli str. 17-19, 58-63, 173-189)

W latach 2017-2021 RN corocznie przyjmowała uchwały³⁸, w których wyznaczyła dla Spółki następujące cele zarządcze: 1/ utrzymanie poziomu kosztów działalności operacyjnej w wartości nie wyższej niż określona w planie ekonomiczno-finansowym (2017-2021); 2/ realizacja misji publicznej w poszczególnych kategoriach programowych (2017-2021); 3/ realizacja misji publicznej w obszarach audycji preferowanych (2017-2019); 4/ realizacja prowadzonej polityki kadrowej w zakresie nieprzekraczania stanu średniorocznego zatrudnienia na postawie stosunku pracy (2017-2021); 5/ realizacja wartości przychodów ze sprzedaży własnej określonej w planie ekonomiczno-finansowym (2020); 6/ realizacja nakładów inwestycyjnych określonych w planie ekonomiczno-finansowym (2020-2021). RN oceniała³⁹ stopień realizacji ww. celów⁴⁰ na podstawie przyjętych sprawozdań byłego Prezesa Zarządu Spółki za dany rok obrotowy. RN oceniła realizację celów zarządczych ustalonych

³⁶ Dalej: RP.

³⁷ 4 kwietnia 2016 r. na rok 2017, 3 kwietnia 2017 r. na rok 2018; 2 kwietnia 2018 r. na rok 2019; 13 maja 2019 r. na rok 2020 oraz 19 maja 2020 r. na rok 2021.

³⁸ Nr 37/2017 z 22 czerwca 2017 r.; Nr 58 z 27 lipca 2018 r.; Nr 73/2019 z 27 marca 2019 r.; Nr 110/2020 z 28 maja 2020 r. oraz Nr 137/2021 z 31 marca 2021 r. w sprawie ustalenia wskaźników określających wykonanie celów zarządczych (KPI), wartości referencyjnych oraz trybu i sposobu oceny ich wykonania dla Prezesa Zarządu Spółki za rok obrotowy.

³⁹ Wykonanie celów zarządczych za rok obrotowy i ustalała kwoty wynagrodzenia zmiennego przysługującego za ten rok. RN stwierdziła wykonanie wszystkich celów zarządczych na rok 2017 oraz na rok 2019, trzech z czterech założonych celów za rok 2018 (nie wykonano utrzymania poziomu kosztów działalności operacyjnej o wartości nie wyższej niż określona w planie finansowym – zrealizowany poziom kosztów wyniósł 15 726,7 tys. zł, tj. 109,57% planu); czterech z pięciu założonych celów na rok 2020 (nie wykonano realizacji zakresu nakładów inwestycyjnych określonych w planie ekonomiczno-finansowym, tj. modernizacji centralnej klimatyzacji, w tym przygotowania dokumentacji projektowej).

⁴⁰ Uchwały: Nr 62/2018 z 5 listopada 2018 r. za rok 2017, Nr 82/2019 z 26 lipca 2019 r. za rok 2018; Nr 127/2020 z 25 września 2020 r. za rok 2019, Nr 152/0221 z 23 lipca 2021 r. za rok 2020.

na poszczególne lata, na poziomie odpowiednio: 100% za 2017 r., 60% za 2018 r., 100% za 2019 r. i 85% za 2020 r. Na tej podstawie organ ten ustalił za ww. lata kwotę wynagrodzenia zmiennego przysługującego byłemu Prezesowi w łącznej wysokości 302,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 17-19, 58-63, 244-286)

Kwestie wynagradzania członków RN Spółki uregulowano w § 2 ust. 2 uchwały Nr 2 NWZ⁴¹ z 14 grudnia 2016 r. oraz w § 10 pkt 5 regulaminu RN. Miesięczne wynagrodzenie członków tego organu Spółki ustalono w wysokości 0,75 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa GUS. Przewodniczącemu RN przysługiwało wynagrodzenie miesięczne podwyższone o 10%, a wiceprzewodniczącemu i sekretarzowi - o 5%. Członkowie RN mieli otrzymywać miesięczne wynagrodzenie, wypłacane z dołu do 10 dnia każdego miesiąca. Wynagrodzenie członków RN było niezależne od liczby zwołanych posiedzeń tego organu, jednak w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na wszystkich prawidłowo zwołanych posiedzeniach w danym miesiącu wynagrodzenie za ten miesiąc nie przysługiwało. O usprawiedliwieniu albo nieusprawiedliwieniu nieobecności członka na posiedzeniu RN decydowała RN w drodze uchwały. Spółka pokrywała również koszty poniesione w związku z wykonywaniem przez członka RN powierzonych mu funkcji, w szczególności koszty przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca odbycia posiedzenia RN i z powrotem lub koszty wykonywania indywidualnego nadzoru oraz koszty zakwaterowania i wyżywienia.

(akta kontroli str. 17-19, 58-63, 190-200, 287-299)

Koszty działalności RN w latach 2017-2021 wyniosły łącznie 662,9 tys. zł, w tym wynagrodzenia 634,1 tys. zł⁴², zakup usług cateringu 15,3 tys. zł⁴³, koszty przejazdów 10,8 tys. zł⁴⁴ oraz noclegi 2,7 tys. zł⁴⁵.

(akta kontroli str. 17-19, 58-63)

Koszty funkcjonowania Rady Programowej poniesione przez Spółkę w latach 2017-2021 wyniosły łącznie 267,4 tys. zł, tj.: 54,8 tys. zł w 2017 r., 55,5 tys. zł w 2018 r., 51,6 tys. zł w 2019 r., 52,6 tys. zł w 2020 r., 52,9 tys. zł w 2021 r. Większą część tych kosztów stanowiły diety wypłacone członkom Rady Programowej.

(akta kontroli str. 5685-5687)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli sposób realizacji zadań zarządczych i nadzorczych w badanych aspektach był zgodny z przepisami Ksh oraz regulacjami wewnętrznymi Spółki.

⁴¹ Rep. 38874/2016.

⁴² Z tego w 2017 r. 126,3 tys. zł, w 2018 r. 126,8 tys. zł, w 2019 r. 122,7 tys. zł, w 2020 r. 131,5 tys. zł a w 2021 r. 126,8 tys. zł.

⁴³ W 2017 r. 2,5 tys. zł, w 2018 r. 2,6 tys. zł, w 2019 r. 6,5 tys. zł, w 2020 r. 1,2 tys. zł i w 2021 r. 2,5 tys. zł.

⁴⁴ Z tego w 2017 r. 2,6 tys. zł, w 2018 r. 2,8 tys. zł, w 2019 r. 2,3 tys. zł, w 2020 r. 1,2 tys. zł a w 2021 r. 1,9 tys. zł.

⁴⁵ Od 2019 r.: w 2019 r. 1,2 tys. zł, w 2020 r. 0,6 tys. zł i w 2021 r. 0,9 tys. zł.

2. Opracowanie i wdrożenie strategicznych planów wieloletnich

Opis stanu faktycznego

1. Zgodnie z § 14 ust. 5 pkt 2 Statutu oraz § 5 ust. 2 Regulaminu Zarządu do kompetencji Zarządu należało sporządzanie i zatwierdzanie strategicznych planów wieloletnich. W okresie objętym kontrolą w Spółce obowiązywały *Strategia 2018-2021*⁴⁶ oraz Karta powinności⁴⁷ nadawcy publicznego na lata 2020-2024⁴⁸.

(akta kontroli str. 340-393, 1873-2060)

Przygotowanie *Strategii 2018-2021* poprzedzone zostało analizą sytuacji Spółki, opracowaną przez zespół ekspercki Pracowni Analiz i Ekspertyz Instytutu Politologii Uniwersytetu Opolskiego⁴⁹. W przygotowanej Analizie strategicznej 2014-2020 m.in. zdiagnozowano sytuację Spółki wraz z otoczeniem medialnym oraz nakreślono rolę, misję i najważniejsze postulowane zadania, które miały podnieść znaczenie opolskiej rozgłośni.

(akta kontroli str. 1873-1888, 1974-2028)

Strategia 2018-2021 opierała się na czterech częściach (koncepcjach): 1/ strategii programowo-informacyjnej z zakresu nowych mediów; 2/ koncepcji rozwoju technicznego; 3/ strategii marketingowej⁵⁰ oraz 4/ strategii finansowej. *Strategia 2018-2021* miała charakter ogólny. W *Strategii 2018-2021* nie określono sposobu monitorowania jej realizacji, jak również nie zawarto wskaźników i mierników, za pomocą których miał być prowadzony monitoring. Były Prezes Zarządu wyjaśnił, że *opracowana Strategia 2018-2021 była efektem wspólnej pracy całego zespołu Spółki, zwłaszcza kadry kierowniczej i dyrektorskiej. Ten sam zespół pracowników planował, analizował i monitorował plany strategiczne, zgodnie z obowiązującym ich zakresem obowiązków i specyfiką zajmowanego stanowiska.*

(akta kontroli str. 1873-1888, 1974-2028)

Z pięciu celów strategicznych, przyjętych w ww. koncepcji programowo-informacyjnej z zakresu nowych mediów, Spółka zrealizowała cztery cele: 1/ strona internetowa Radia Opole powinna być źródłem wysokiej jakości informacji o wydarzeniach w regionie i działalności rozgłośni oraz umożliwiać korzystanie z treści programowych generowanych w rozgłośni w formie dostosowanej do specyfiki komunikacji internetowej (z uwzględnieniem znaczenia słowa pisanego i materiałów multimedialnych takich jak zdjęcia, filmy i dźwięki, pokazy slajdów, infografiki itp.) Powinna również umożliwić komfortowy dostęp do wszystkich kanałów Radia Opole; 2/ strona internetowa Radia powinna być dostępna dla jak najszerszej grupy odbiorców, powinna być czytelna, szybka i optymalnie działać na wszystkich nowoczesnych platformach sprzętowych, stacjonarnych i mobilnych, a także funkcjonować poprawnie na starszych platformach technologicznych. Strona

⁴⁶ Uchwała Zarządu nr 22/10/2017 z 27 października 2017 r. w sprawie przyjęcia strategii spółki Polskie Radio Regionalna Rozgłośnia w Opolu „Radio Opole” Spółka Akcyjna na lata 2018-2021. Dalej: *Strategia 2018-2021*.

⁴⁷ Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłatach abonamentowych na Przewodniczącego KRRiT, działającego na podstawie uchwał Krajowej Rady oraz na spółki publicznej radiofonii i telewizji został nałożony obowiązek zawarcia do dnia 15 maja 2020 r. porozumień dotyczących ustalenia kart powinności na lata 2020-2024.

⁴⁸ Uchwała Zarządu Spółki nr 170/04/2019 z 29 kwietnia 2019 r. w sprawie przyjęcia projektu Karty Powinności Spółki Polskie Radio Rozgłośnia Regionalna w Opolu „Radio Opole” S.A. na lata 2020-2024. Porozumieniem z 12 maja 2020 r. pomiędzy KRRiT a Radiem Opole ustalono na lata 2020-2024 Kartę powinności Spółki. Dalej: *Karta powinności*.

⁴⁹ Opracowanie z 2014 r. pn. *Radio Opole – medium regionalne wobec współczesnych wyzwań. Analiza strategiczna z zastosowaniem ekstrapolacji trendów na lata 2014-2020*. Dalej *Analiza strategiczna 2014-2020*.

⁵⁰ Opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego.

powinna być również zgodna ze standardem WCAG 2.0⁵¹ (dostępna i czytelna dla osób niepełnosprawnych, w tym korzystających ze specjalnych czytników); 3/ media społecznościowe powinny być narzędziem budowania zaangażowania słuchaczy, poprzez umożliwienie im komunikowania z rozgłośnią, informowania o wydarzeniach w regionie i audycjach przedstawianych na antenie. Media społecznościowe powinny być również narzędziem promowania strony internetowej oraz anten Radia Opole; 4/ nowe media mają nie tylko wzmacniać i uzupełniać funkcję Radia Opole, ale też stanowić samodzielną ofertę dla użytkowników, wzbogaconą o treści, które ze względów technologicznych lub czasowych nie mogą być prezentowane na antenie Radia Opole. Jeden cel (pozostałe dostępne „nowodemialne” technologie powinny być wykorzystywane jako narzędzie służące do jak najszerzego propagowania treści tworzonych w Radiu Opole oraz wizerunku rozgłośni) jest w trakcie realizacji ponieważ funkcjonowanie rozgłośni w obszarze nowych mediów poszerzało się.

(akta kontroli str.1873-1888, 1974-2028)

Z przyjętych w ww. koncepcji rozwoju technicznego Radia - jedenastu zadań inwestycyjnych - Spółka zrealizowała w całości dziewięć zadań obejmujących: 1/ rozwój infrastruktury IT – zasoby serwerowe i dyskowe; 2/ rozwój infrastruktury IT – sieć komputerowa; 3/ rozwój i utrzymanie infrastruktury IT – stacje robocze, oprogramowanie inne niż „audio”; 4/ rozwój infrastruktury „Audio” – emisja i ciągłość jej utrzymania od strony "audio"; 5/ rozwój infrastruktury „Audio” – produkcja bieżąca i „artystyczna”; 6/ rozwój infrastruktury „Audio” – telekomunikacja i teletransmisja; 7/ rozwój infrastruktury „nowych mediów” – strona internetowa, przekazy multimedialne, kanały tematyczne⁵²; 8/ utrzymanie infrastruktury energetycznej; 9/ rozwój i utrzymanie infrastruktury związanej z zabezpieczeniem elektronicznym obiektów Radia Opole.

Dyrektor ds. Ekonomicznych, Główny Księgowy Spółki⁵³ wyjaśnił, że brak realizacji dwóch zadań inwestycyjnych wynikał z ograniczeń finansowych Spółki. Realizację zadań inwestycyjnych opisano szerzej w dalszej części wystąpienia.

(akta kontroli str. 1873-1888, 1974-2028)

W ww. strategii finansowej Radia na lata 2018-2021 prognozowano, że od 2019 r. następować będzie coroczny wzrost kosztów działalności operacyjnej (o 2,7%), ujemna dynamika przychodów własnych, a Spółka będzie osiągać ujemne wyniki finansowe (straty brutto). Powyższe prognozy sporządzono na podstawie analizy przychodów za lata 2013-2017, udziału abonamentu w finansowaniu kosztów misji Spółki mediów publicznych i udziału abonamentu w przychodach spółki mediów publicznych w latach 2013-2017, kosztów działalności operacyjnej oraz rachunku zysków i strat za lata 2013-2016.

Dyrektor ds. Ekonomicznych wyjaśnił m.in., że *Strategia na lata 2018-2021 w części finansowej, jak nie na strategię przystało, stanowi swego rodzaju analizę faktów dokonanych, a na ich podstawie w sposób mglisty głównie w odniesieniu do strony przychodowej została nakreślona przyszłość. Nakreślona przyszłość dotyczy oczywiście strony przychodowej, a na jej podstawie uwzględniając dane historyczne oraz prognozy zaprojektowano część kosztową. Z uwagi na brak stabilności finansowania oraz brak możliwości przewidywania poziomu finansowania, chodzi tu o przeważające źródło czyli środki abonamentowe. Wyznacznikiem celów finansowych w danym roku budżetowym/kalendarzowym pozostaje natomiast plan*

⁵¹ Wytyczne dotyczące dostępności treści internetowych – to zbiór dokumentowych, zawierających zalecenia dotyczące tworzenia dostępnych dla wszystkich serwisów internetowych. Od 15 października 2012 r. wytyczne WCAG 2.0 zyskały status międzynarodowej normy ISO/IEC 40500:2012.

⁵² Dalszy rozwój multimediów i samej strony www.

⁵³ Pełniący także funkcję Prokurenta Samoistnego. Dalej: Dyrektor ds. Ekonomicznych.

programowo – finansowy oraz powiązany plan finansowo – ekonomiczny. W tych dokumentach dane oparte są o wiedzę spółki jakimi środkami może operować i wie jak zaprogramować część kosztową na podstawie posiadanych możliwości.

(akta kontroli str. 1873-1888, 1974-2028)

W *Karcie powinności* zaplanowano kierunki działania Spółki w latach 2020-2024, jak również wskazano sposób realizacji zadań wynikających z misji publicznej, wyszczególnionych w art. 21 ust. 1a pkt 1 i 2⁵⁴ oraz art. 21 ust. 1a pkt 2a⁵⁵ ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji⁵⁶. Zaplanowano przeznaczenie co najmniej 33% miesięcznego czasu nadawania na utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim, w tym co najmniej 60% w godzinach od 5.00 do 24.00. Założono także minimalne udziały głównych kategorii audycji w poszczególnych programach Radia Opole w latach 2020-2024. Dla programu regionalnego, nadawanego pod nazwą *Radio Opole – Twoje sprawy, Twoja muzyka*, zaplanowano 10% w kategorii informacja, 20% w kategorii publicystyka, 10% w kategorii kultura, 5% w kategorii edukacja, 2% w kategorii sport, 20% w kategorii rozrywka, a na pozostałe 2% czasu nadawania. Dla programu wyspecjalizowanego o charakterze kulturalnym, nadawanego w kanale radia cyfrowego DAB+⁵⁷ pod nazwą *Radio Opole 2 Kultura*, zaplanowano minimum 72% czasu nadawania w poszczególnych latach obowiązywania *Karty powinności*. Dla audycji w programie okazjonalnym, nadawanym pod nazwą *Festiwalowe Radio Opole* przewidziano minimum 70% czasu nadawania. W *Karcie powinności* zawarto również plan działań marketingowych oraz dwunastu zadań inwestycyjnych. Zagadnienia dotyczące realizacji zadań przez rozgłośnie, w szczególności udziału głównych kategorii audycji, udziału polskojęzycznych utworów słowno-muzycznych oraz realizacji zaplanowanych działań marketingowych oraz zadań inwestycyjnych, opisano szerzej w dalszej części wystąpienia.

(akta kontroli str. 1873-1888, 2029-2059)

Stwierzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W Spółce, na polecenie KRRiT, opracowano i wdrożono strategiczny plan na lata 2018-2021. Stopień realizacji celów i zadań opisywano w corocznych sprawozdaniach Zarządu z działalności Spółki. Nie wszystkie cele i zadania określone w *Strategii 2018-2021* zostały zrealizowane, jednak brak ich realizacji wynikał m.in. z ograniczeń finansowych.

OBSZAR

3. Realizacja zadań przez Spółkę

Opis stanu
faktycznego

3.1. Siedzibą główną Spółki jest miasto Opole. Spółka posiadała w okresie objętym kontrolą studia terenowe w Nysie, Strzelcach Opolskich, Prudniku, Głubczycach i Kędzierzynie-Koźlu, a reporterzy lokalni pracowali także w Kluczborku, Krapkowicach, Oleśnie oraz Namysłowie oraz w powiecie opolskim. Spółka realizowała dwa programy radiowe, tj. regionalny pod nazwą *Radio Opole* (produkowany i nadawany w województwie opolskim z 12 nadajnikami naziemnymi

⁵⁴ Programy radiowe tworzone przez Radio w latach 2020-2024: *Radio Opole – Twoje sprawy, Twoja muzyka; Radio Opole 2 Kultura* oraz *Festiwalowe Radio Opole*.

⁵⁵ Usługi medialne świadczone przez Spółkę w latach 2020-2024: strona internetowa www.radio.opole.pl; usługi na żądanie (Radio Opole 3 Sport oraz Radio Opole 4 Historia); media społecznościowe (Facebook, Twitter, Youtube); Aplikacja mobilna, Biblioteka Cyfrowa Mediów Publicznych.

⁵⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1722. Dalej: uorit.

⁵⁷ DAB – technika pozwalająca nadawać programy radiowe w formie cyfrowej, używana w 21 krajach, głównie w Europie. W Polsce korzysta z niej głównie Polskie Radio, posługując się nowoczesną wersją standardu (DAB+).

oraz przez streaming⁵⁸ internetowy na cały świat) oraz program wyspecjalizowany pod nazwą *Radio Opole 2 Kultura*⁵⁹ (produkowany i nadawany w technologii DAB+ dla posiadaczy odbiorników cyfrowych), a także kanały internetowe *Radio Opole 3* i *Radio Opole 4 Historia*⁶⁰.

(akta kontroli str. 399, 454, 514, 575, 631, 633)

W każdym roku objętym kontrolą Spółka sporządzała projekty planów programowo-finansowych zgodnie z zakresem określonym w rozporządzeniach KRRiT⁶¹. Dane przedstawione w planach zawierały m.in. informacje odnośnie: 1/ kosztów bezpośrednich; 2/ kosztów pośrednich; 3/ kosztów ogólnego zarządu oraz 4/ źródła finansowania kosztów. Projekty planów programowo-finansowych na lata 2017-2021, po ich zaopiniowaniu przez Radę Nadzorczą oraz Radę Programową, przedkładano do KRRiT w obowiązujących terminach wynikających z uorit⁶² i rozporządzenia KRRiT⁶³. Spółka dokonywała korekt planów programowo-finansowych głównie z powodu konieczności dostosowania do prognozowanej dla Spółki kwoty środków abonamentowych (w związku z podjęciem przez KRRiT uchwały o sposobie podziału środków abonamentowych na dany rok oraz w związku uchwałą w sprawie ustalenia kwoty rekompensaty z tytułu utraconych wpływów z opłat abonamentowych). Spółka w ww. planach nie określała planowanego do uzyskania poziomu wskaźnika słuchalności.

(akta kontroli str. 755-1000)

Każdego roku objętego kontrolą w planach programowo-finansowych wyznaczono ramy czasowe dla poszczególnych gatunków programowych, określonych w art. 21 ust. 1 uorit, tj.: informacji, publicystyki, kultury, rozrywki, edukacji i sportu. Ponadto od 2020 roku szczegółowy zakres założeń programowych w odniesieniu do kategorii programowych oraz wymiaru czasowego określony był w *Karcie Powinność*⁶⁴. W planach programowo-finansowych na 2020 r. i 2021 r. przyjęte udziały głównych kategorii audycji w poszczególnych programach Radia uwzględniały założenia przyjęte w *Karcie powinności*.

(akta kontroli str. 755-1000)

Roczny planowany czas nadawania *Radia Opole* wynosił 8760 godzin⁶⁵, czas nadawania *Radio Opole 2 Kultura* wynosił 6 205 godzin⁶⁶, czas programów rozczepionych wynosił 624 godzin⁶⁷, a programu pn. *Festiwalowe Radio Opole* 720 godzin⁶⁸. Analiza wykonania założeń dla programu regionalnego zawartych w planach programowo-finansowych na lata 2017-2021 wykazała, że realizacja

⁵⁸ Rodzaj technologii multimedialnej, która przesyła zawartość wideo i audio do urządzenia podłączonego do Internetu. Pozwala to na dostęp do treści (TV, filmów, muzyki, podcastów) w dowolnym momencie, na komputerze lub telefonie komórkowym, bez konieczności podporządkowania się harmonogramom dostawcy.

⁵⁹ Do końca 2018 r. pn. Program radiowy Polskie Radio Opole – program wyspecjalizowany o charakterze informacyjno-publicystycznym, a od 2019 r. o charakterze kulturalnym.

⁶⁰ Od 2021 r. – usługi medialne na żądanie.

⁶¹ Rozporządzenie KRRiT z 27 kwietnia 2011 r. w sprawie terminów przedkładania oraz zakresu planów finansowo-programowych przedsięwzięć w zakresie realizacji misji publicznej opracowywanych przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji (Dz. U. Nr 99, poz. 580 ze zm.) – uchylone z dniem 1 stycznia 2019 r. Rozporządzenie KRRiT z 4 grudnia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu planów programowo-finansowych i trybu ich uzgadniania – obowiązujące od 1 stycznia 2019 r.

⁶² Na podstawie art. 21c ust. 1 uorit w terminie do 31 maja.

⁶³ Przekazanie planu finansowo-programowego Spółki do KRRiT: na rok 2017 nastąpiło w dniu 14 kwietnia 2016 r., na rok 2018 nastąpiło w dniu 12 kwietnia 2017 r., na rok 2019 nastąpiło w dniu 12 kwietnia 2018 r., na rok 2020 nastąpiło w dniu 30 maja 2019 r., na rok 2021 nastąpiło w dniu 29 maja 2020 r.

⁶⁴ W rozdziale VII pn. *Minimalne udziały głównych kategorii audycji w poszczególnych programach Radia Opole w latach 2020-2024, w zakresie istotnym dla charakteru danego programu oraz sposób ich oferowania w ramach innych usług medialnych*.

⁶⁵ W 2020 roku (przestępnym) wynosił 8 784 godzin.

⁶⁶ W 2020 roku (przestępnym) wynosił 6 222 godzin.

⁶⁷ W 2017 r.

⁶⁸ Od 2020 r.

określonych kategorii audycji przebiegała w większości przypadków zgodnie z przyjętymi założeniami. Nadawanie audycji radiofonicznych niezgodnie z planami programowymi opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Realizacja, w latach 2017-2021, założeń przyjętych w planach programowo-finansowych dla programu regionalnego w zakresie głównych kategorii audycji w rocznym czasie nadawania wyniosła: 1/ informacja odpowiednio: 11%, 11%, 11%, 11,6%, 12,3% (plan: 10%, 10,5%, 10,3%, 10,5%, 11,8%); 2/ publicystyka odpowiednio: 22%, 29%, 23%, 22,7%, 22,7% (plan: 19%, 25,87%, 21,77%, 21%, 20,3%) 3/ kultura odpowiednio: 12%, 21%, 19%, 14,3%, 14,5% (plan: 12%; 19,53%, 14,53%, 13,8%, 14,4%); 4/ edukacja odpowiednio: 14%, 5%, 7%, 6,7%, 6,8% (plan: 12%; 5,08%, 6,85%, 5,5%, 5,6%); 5/ sport odpowiednio: 2%, 2%, 3%, 2,6%, 2,9% (plan: 2%, 2,32%, 3,04%, 2,2%, 2,5%); 6/ rozrywka odpowiednio: 35%, 29%, 34%, 39,7%, 38% (plan: 41%, 33,33%, 40,5%, 43,5%, 43%). W przypadku programu *Radio Opole 2* realizacja założeń przyjętych w planach programowo-finansowych w czasie rocznym wyniosła: 1/ w latach 2017-2019 w zakresie: audycji realizujących specjalizację odpowiednio: 74%, 72%, 84% (plan: 74%, 72%, 71,62%) audycji spoza specjalizacji: 20%, 28%, 16% (plan: 20%, 28%, 27,98%); 2/ w latach 2020-2021 w zakresie głównej kategorii audycji kultura po 100% (plan: po 100%), w tym w zakresie audycji realizujących specjalizację odpowiednio: 84,4%, 84,9%, (plan: 79%, 84,6%). W zakresie programu rozczepionego realizacja założeń przyjętych w planie programowo-finansowym na 2017 r. w rocznym czasie nadawania, w poszczególnych kategoriach programowych, wyniosła: 1/ Informacja: 44% (plan 53%); 2/ Edukacja 38% (plan 26%); 3/ Sport 18% (plan 21%).

W przypadku programu okazjonalnego pn. *Festiwalowe Radio Opole* realizacja założeń, w latach 2020-2021, w rocznym czasie nadawania wyniosła po 100% (plan po 100%). We wszystkich programach Spółki realizowane były deklarowane minimalne roczne czasy i udziały w kategoriach audycji określone w *Karcie powinności*.

(akta kontroli str. 755-1000, 2029-2059, 5530)

Zgodnie z art. 15 ust. 2 uoirit nadawcy programów radiowych, z wyłączeniem programów tworzonych w całości w języku mniejszości narodowej lub etnicznej lub w języku regionalnym w rozumieniu art. 19 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym⁶⁹, przeznaczają co najmniej 33% miesięcznego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory, które są wykonywane w języku polskim⁷⁰, z tego co najmniej 60% w godzinach od 5.00 do 24.00⁷¹. W latach 2016-2021 Radio Opole spełniało powyższy wymóg.

(akta kontroli str. 755-779, 5871-5877)

Wskaźniki słuchalności Radia w poszczególnych latach 2010-2021 kształtowały się następująco⁷²: 1/ udział w czasie słuchania odpowiednio: 19,6%, 16,6%, 17%, 14%, 13,7%, 13,2%, 13%, 12,3%, 11%, 8,3%, 5,3% i 4,3%; 2/ zasięg dzienny (tys. osób): 203, 201, 178, 159, 132, 137, 120, 97, 102, 85, 63 i 40. W latach 2017-2021 koszt pomiaru słuchalności wyniósł łącznie 116,4 zł, z tego 24,1 tys. zł w 2017 r., po 22,3 tys. zł w 2018 r. i w 2019 r., 24,8 tys. zł w 2020 r. i 22,9 tys. zł w 2021 r. Źródłem ww. danych były wyniki badania audytorium Radia Track⁷³, realizowanego

⁶⁹ Dz. U. z 2017 r. poz. 823.

⁷⁰ Od 34% do 94% w 2016 r.; od 33% do 92% w 2017 r.; od 35% do 54% w 2018 r.; od 33% do 53% w 2019 r.; od 33% do 78% w 2020 r.; od 36% do 45% w 2021 r.

⁷¹ Od 61% do 78% w 2016 r.; od 60% do 80% w 2017 r.; od 75% do 87% w 2018 r.; od 68% do 90% w 2019 r.; od 75% do 86% w 2020 r.; od 75% do 92% w 2021 r.

⁷² Cały rok, wszystkie miejsca słuchania, województwo opolskie, osoby w wieku 15-75.

⁷³ Standard pomiaru audytorium radia w Polsce. Wyniki badania są wykorzystywane przez stacje radiowe, domy mediowe, brokerów i reklamodawców jako wspólna waluta opisująca rynek radiowy. Metodologia badania

na zlecenie Komitetu Badań Radiowych⁷⁴. W 2022 r. Spółka zrezygnowała z badań Radia Track przygotowywanego przez pracownię Kantar Polska na rzecz badania przygotowywanego przez Krajowy Instytut Mediów, powołany w tym celu decyzją KRRiT.

Sekretarz Programu wyjaśnił, że *na etapie planowania i tworzenia planów programowo-finansowych na poszczególne lata objęte kontrolą NIK nie zakładano osiągnięcia wskaźników słuchalności. W 2022 r. (były) Zarząd Spółki podjął decyzję o rezygnacji z zakupu raportu Radiotrack i skorzystaniu z raportów z badań konsumpcji mediów, przeprowadzanych przez Krajowy Instytut Mediów*⁷⁵.

(akta kontroli str. 755-1000, 5484-5491)

3.2. W okresie objętym kontrolą w Spółce obowiązywał *Regulamin konkursu ofert programowych oraz realizacji planów programowo-finansowych Radia Opole uzgodnionych z KRRiT*⁷⁶. Za realizację programu ramowego Radia Opole zgodnie z opisem zawartym w planach programowo-finansowych Radia Opole, uzgodnionych z KRRiT, odpowiadała Dyrekcja Programu, a w szczególności: Redaktor Naczelny i jego zastępca w obszarze merytorycznej zawartości programu wynikającej ze wspomnianych planów oraz innych, szczegółowych regulacji zawartych w uorit oraz ustanowionych przez KRRiT; Redaktor Naczelny i jego zastępca w obszarze zgodności zrealizowanego czasu poszczególnych form radiowych z czasem zgłoszonym do realizacji we wspomnianych planach; Dyrektor Programu w zakresie realizacji przydzielonego przez Zarząd Spółki budżetu Pionu Programowego (§ 6 ww. zarządzenia).

W latach 2017-2021 Spółka zrealizowała 467 audycji, których łączny koszt wyniósł 11 573,2 tys. zł. Kontrolą objęto realizację sześciu audycji⁷⁷ (3,7% kosztów audycji⁷⁸). W latach 2017-2021 Badanie to wykazało, że: 1/ audycje, z wyjątkiem jednej⁷⁹ ujęto w planach finansowo-programowych; 2/ audycje, z wyjątkiem jednej⁸⁰ zostały ujęte w budżetach globalnych⁸¹ Spółki, z czego dwie audycje przekroczyły kwoty w nich założone⁸²; 3/ wszystkie audycje zostały ujęte w ramówkach⁸³ Radia Opole; 4/ Sekretarz Programu, Dyrektor Programu oraz Redaktor Naczelny Radia Opole potwierdzali wykonanie i przyjęcie prac dziennikarzy realizujących ww. audycje⁸⁴; 5/ założenia programowe w odniesieniu do wymiaru czasowego

została wybrana i zaakceptowana przez największe polskie grupy radiowe tworzące Komitet Badań Radiowych, który sprawuje kontrolę nad realizacją badania. Wykonawcą badania jest firma Kantar Polska.

⁷⁴ Badania przeprowadzane były na ogólnopolskiej próbie osób w wieku od 15-75 lat (<https://radiotrack.pl/opis-badania-radiotrack/>).

⁷⁵ Jednostka powołana przez KRRiT, dalej: KIM.

⁷⁶ Uchwała nr 41/12/2014 Zarządu Spółki z 3 grudnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia Zarządzenia nr 14/2014. Ostatni konkurs ofert programowych odbył się 22 grudnia 2015 r. (termin składania ofert 15 stycznia 2016 r.) i dotyczył tworzenia oferty programowej Radia na 2017 r. (wpłynęło 176 propozycji programowych).

⁷⁷ Po jednej audycji z każdego gatunku programowego określonego w art. 21 ust. 1 uorit, tj.: informacji, publicystyki, kultury, rozrywki, edukacji i sportu.

⁷⁸ Wybranych w sposób celowy. Kryterium wyboru była łączny koszt audycji (wynagrodzenia honoracyjnego). Wybrano audycje na które poniesiono łącznie najwyższe koszty, tj. 423,2 tys. zł: 1/ *Wiadomości regionalne 06:00* (kategoria programowa informacja) nadawane w 2021 r. o wartości zrealizowanej 124,6 tys. zł; 2/ *Na dzień dobry* (kategoria programowa publicystyka) nadawane w 2017 r. o wartości zrealizowanej 108,1 tys. zł; 3/ *Ona i on* (kategoria programowa edukacja) nadawane w 2017 r. o wartości zrealizowanej 87,8 tys. zł; 4/ *Dobre granie Extra* (kategoria programowa kultura) nadawane w 2019 r. o wartości zrealizowanej 83 tys. zł; 5/ *Cały nasz sport - sobota* (kategoria programowa sport) nadawane w 2017 r. o wartości zrealizowanej 19,1 tys. zł oraz 6/ *Sylwestrowa rozgrzewka/Sylwester z Radiem Opole* (kategoria programowa rozrywka) o wartości zrealizowanej 0,6 tys. zł.

⁷⁹ Audycję pn. *Sylwestrowa rozgrzewka/Sylwester z Radiem Opole* wprowadzono decyzją byłego Prezesa Zarządu – Redaktora Naczelnego (z 27 grudnia 2021 r.) do ramówki na 31 grudnia 2021 r.

⁸⁰ Jak wyżej.

⁸¹ Na podstawie przedkładanych przez Sekretarza Programu propozycji budżetów globalnych Zarząd przyjmował roczne plany ekonomiczno-finansowe.

⁸² *Cały nasz sport* plan 16,8 tys. zł, wykonanie 19,1 tys. zł oraz *Dobre granie Extra* plan 75,6 tys. zł, wykonanie 83 tys. zł.

⁸³ Dienne programy Radia Opole.

⁸⁴ Podpisem elektronicznym w systemie Harp (na wnioskach o wypłatę honorarium).

w audycjach wykonano z nadwyżką⁸⁵, z wyjątkiem dwóch przypadków, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*; 6/ wszystkie zrealizowane audycje ujęto w sprawozdaniach programowych wysyłanych do KRRiT.

(akta kontroli str. 1071-1131, 1138-1386, 5867)

Spółka w latach 2017-2021 nabyła gotowe materiały⁸⁶ od podmiotów zewnętrznych na łączną kwotę 5 637,4 tys. zł, z której 443,4 tys. zł przeznaczono na zakup audycji od innych radiowych rozgłośni regionalnych⁸⁷. W 2017 r. na wskazane zakupy przeznaczono 772,5 tys. zł (w tym 9 tys. zł od rozgłośni); w 2018 r. 853,5 tys. zł (w tym 171 tys. zł od rozgłośni); w 2019 r. 1 674,3 tys. zł (w tym 70,6 tys. zł od rozgłośni), w 2020 r. 1 208,1 tys. zł (w tym 21,2 tys. zł od rozgłośni) a w 2021 r. 1 129 tys. zł (w tym 171,6 tys. zł). Były Prezes Zarządu wyjaśnił, że: *Radio Opole nabywa audycje od innych rozgłośni radiowych. Rozliczenia odbywają się na zasadzie obustronnych ustaleń. Za ocenę gotowych materiałów reporterskich odpowiada zespół wydawców i koordynator redakcji. Za wycenę pasm programowych i audycji autorskich odpowiada Redaktor Naczelny – Prezes Zarządu, a w jego imieniu Dyrektor Programu. Kwalifikacji audycji do poszczególnych gatunków programowych dokonuje Redaktor Naczelny – Prezes Zarządu w trakcie tworzenia rocznych ramówek programowych na poszczególne programy tworzone przez Radio Opole. Wycena poszczególnych audycji oraz pasm programowych wynika z regulaminu wynagradzania honoracyjnego, w których określone są stawki, od minimalnej do maksymalnej. Metodologia polega na kilkupoziomowej wycenie: od wystawienia wniosku honoracyjnego w systemie harp, przez zatwierdzenie wniosku przez wydawcę lub koordynatora redakcji. Poszczególne wnioski (po sprawdzeniu czasów audycji, przypisanych kategorii i wyceny zgodnej z tabelą) zamyka Sekretarz Programu. Oszacowania kosztów rocznych audycji dokonuje Redaktor Naczelny – Prezes Zarządu na podstawie podziału budżetu z abonamentu na poszczególne kategorie programowe.*

(akta kontroli str. 1132-1137)

W związku z przekroczeniami założonych w ww. budżetach globalnych na 2017 r. łącznych kwot dwóch audycji były Prezes Zarządu/Redaktor Naczelny wyjaśnił, że: *Przekroczenie budżetu audycji "Cały nasz sport" spowodowane było wprowadzeniem większej ilości transmisji z wydarzeń sportowych. Decyzja ta była podyktowana przede wszystkim zawarciem porozumienia o współpracy patronackiej z ZAKSA Kędzierzyn-Koźle. W konsekwencji tej decyzji Spółka Radio Opole S.A. zrealizowała transmisje wszystkich spotkań drużyny po uzyskaniu przez nią tytułu Mistrza Polski. Ponadto w tymże roku miały również miejsce Klubowe Mistrzostwa Świata Mężczyzn w siatkówce, w całości transmitowane na antenie głównej Radia Opole. Ten fakt także przyczynił się do zwiększenia budżetu na tę audycję.*

"Dobre granie ekstra" – w tym przypadku przyczyną przekroczenia budżetu była kwestia wynagrodzenia prowadzących program „Dobre granie ekstra”, które poza wynagrodzeniem zasadniczym, zawierało także to, związane z udostępnieniem ich wizerunku do promocji zewnętrznej rozgłośni. Osoby odpowiedzialne za przygotowanie i prowadzenie programu były i nadal są związane z branżą muzyczną i, jako artystki, miały ugruntowaną pozycję na rynku. Zatem Zarząd uznał za stosowne uwzględnienie tego faktu w umowie w zakresie dotyczącym wynagrodzenia, które ostatecznie przyjęło wyższą wartość od planowanej.

(akta kontroli str. 1001-1070, 1166-1208, 5490-5507)

⁸⁵ Na dzień dobry plan: 188:15:00, wykonanie 188:22:59; Ona i on plan 147:45:00, wykonanie 148:33:14; Dobre granie Extra plan 334:40:00, wykonanie 450:54:01; Wiadomości region, kraj świat plan 402:11:00, wykonanie 445:45:26.

⁸⁶ Np.: materiały dziennikarskie, programy radiowe, sluchowiska, opłaty licencyjne, transmisje koncertów.

⁸⁷ Dalej: rozgłośni.

Były Prezes Zarządu wyjaśnił, że: *Playlista Radia Opole powstaje w oparciu o utwory nadsyłane do rozgłośni w formie cyfrowej przez wytwórnie muzyczne oraz samych artystów. Piosenki do częstej emisji są rekomendowane przez promotorów radiowych ze wspomnianych firm oraz twórców niezależnych. Ostateczna decyzja, co do pojawienia się na playliście zależy od spójności kompozycji z polityką muzyczną radia. Dobór piosenek na playlistę Radia Opole odbywa się po wcześniejszej ocenie ich jakości artystycznej i produkcyjnej oraz popularności wśród odbiorców. W wyborze nowych piosenek kierujemy się również ich pozycją na światowych listach przebojów. Punktem odniesienia są także playlisty Polskiego Radia w Warszawie. Propozycję muzyki polskiej i zagranicznej muszą być zachowane w oparciu o zapisy ustawowe. Charakter playlisty (oprawy muzycznej) jest określony przed każdą ramówką lub sezonem przez Redaktora Naczelnego. Na playliście pojawiają się również wykonawcy i utwory tematyczne zlecone przez Redaktora Naczelnego oraz Dyrektora Programu przy różnych okazjach, np. święta, rocznice, upamiętnienia itp. Nagrania są grupowane w kategorie wynikające z wielu piosenek i czasu ich obecności na playliście. Utwory są układane w taki sposób, aby w ciągu mniej więcej kwadransa, przedstawić piosenki z kilku okresów, np. nowość, piosenka znana sprzed kilku sezonów, wielki przebój ostatniej dekady lub sprzed kilkunastu lat. Następnie sekwencja jest powtarzana. Dotyczy to pasm dziennych. Muzyka w programach jest układana przez dziennikarzy muzycznych. Utwory muszą spełniać również kryterium dopasowania do odpowiedniej pory dnia: rano i w ciągu dnia – piosenki dynamiczne, wieczorem – piosenki spokojniejsze”.*

(akta kontroli str. 755-788)

Audycja *Młodzieżowa Loża Radiowa* nie została wprowadzona do ramówki na rok 2022 decyzją ówczesnego redaktora naczelnego, byłego Prezesa Zarządu. W zamian za to przedstawiciele młodzieżówek partyjnych, ich stanowiska i inicjatywy, prezentowane były w audycji *Poranna Rozmowa Radia Opole* oraz w audycji publicystycznej *Otwarty Mikrofon Radia Opole*. W trakcie kontroli NIK trwały prace nad ramówką programową na rok 2023, w której taki program miał zostać uwzględniony.

(akta kontroli str. 5867)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2017-2021 Spółka nie wykonała rzetelnie założeń programowych, zatwierdzonych przez KRRiT w planach programowo-finansowych, audycji. Mniejszy niż zaplanowano był stopień realizacji ww. programów, tj.:

1/ regionalnego dotyczącego sportu i rozrywki wyniósł odpowiednio 91%⁸⁸ i 87%⁸⁹, a wyspecjalizowanego nadawanego w DAB+ dotyczącego audycji realizujących specjalizację - 95%⁹⁰ (2017 r.);

2/ regionalnego dotyczącego rozrywki wyniósł 86%⁹¹, a wyspecjalizowanego nadawanego w DAB+ dotyczącego audycji realizujących specjalizację - 99%⁹² (2018 r.);

3/ regionalnego dotyczącego rozrywki wyniósł 85%⁹³, a wyspecjalizowanego nadawanego w DAB+ dotyczącego audycji poza specjalizacją - 58%⁹⁴ (2019 r.);

4/ regionalnego dotyczącego rozrywki wyniósł 92%⁹⁵ (2020 r.);

⁸⁸ Zaplanowano 209:42:00 a wykonano 191:40:47.

⁸⁹ Zaplanowano 3569:28:15, a wykonano 3093:17:15.

⁹⁰ Zaplanowano 4602:20:30, a wykonano 4364:48:50.

⁹¹ Zaplanowano 2919:37:00, a wykonano 2522:15:50.

⁹² Zaplanowano 4500:40:00, a wykonano 4462:35:48.

⁹³ Zaplanowano 3547:30:30, a wykonano 3018:42:19.

⁹⁴ Zaplanowano 1736:06:00, a wykonano 1003:05:44.

⁹⁵ Zaplanowano 3807:03:30, a wykonano 3483:37:27.

5/ regionalnego dotyczącego rozrywki wyniósł 88%⁹⁶, a okazjonalnego pn. *Radio Festiwalowe: Kultura* - 93%⁹⁷ (2021 r.).

Sekretarz Programu wyjaśnił w sprawie m.in., że:

- przyczyną braku wykonania planu w kategorii programowej sport⁹⁸ była decyzja Redaktora Naczelnego o zmniejszeniu czasu pojedynczego wydania audycji⁹⁹ oraz o zmniejszeniu liczby wydań audycji¹⁰⁰;
- brak wykonania planu w kategorii programowej rozrywka w programie regionalnym był konsekwencją większej liczby godzin programu w pozostałych kategoriach programowych, co przy zamkniętej liczbie godzin programu w roku wynoszącej 24 godziny na dobę powoduje zmniejszenie czasu oprawy muzycznej programu, czyli utworów muzycznych nadawanych w pasmach programowych, która przypisana jest do tej kategorii programowej¹⁰¹;
- przyczyną braku wykonania planu w zakresie audycji realizujących specjalizację w programie wyspecjalizowanym¹⁰² była decyzja Redaktora Naczelnego o zmianach w ramówce programu wyspecjalizowanego, skutkujących m.in. rezygnacją z nadawania części audycji¹⁰³ i zastąpienie ich innymi¹⁰⁴, co nie w pełni wyrównało zaplanowany czas audycji realizujących specjalizację;
- przyczyną braku wykonania planu w zakresie audycji poza specjalizacją w programie wyspecjalizowanym była decyzja Redaktora Naczelnego o zmianie proporcji czasu pomiędzy audycjami realizującymi specjalizację a audycjami poza specjalizacją na korzyść audycji z zakresu specjalizacji, a w szczególności udziału audycji słownych¹⁰⁵;
- braki w wykonaniu programu okolicznościowego pn. *Festiwalowe Radio Opole*¹⁰⁶ wynikały z przyczyn niezależnych od Spółki. Decyzją organizatora Krajowego Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu TP S.A. zmieniony został termin opolskiego festiwalu z końca czerwca na 3-6 września 2021 r. Oznaczało to konieczność rozpoczęcia nadawania programu już od 16 sierpnia, czyli w okresie urlopowym, kiedy znacząca część zespołu dziennikarskiego i technicznego rozgłośni przebywała zaplanowanych wcześniej urlopowych wypoczynkowych. W tej sytuacji były Zarząd podjął decyzję o nadawaniu w okresie urlopowym programu o charakterze muzycznym, opartego o prezentację ponadczasowych, polskich przebojów oraz wybranych festiwalowych koncertów z archiwów Radia Opole, w szczególności materiałów muzycznych zarejestrowanych na opolskich festiwalach podczas tzw. „koncertów tematycznych”, który jednak w pełni realizował wszelkie zadania wyszczególnione w jego opisie zawartym w Karcie powinności ustalonej na lata 2020-2024. Realizację treści słownych przesunięto w całości na czas powakacyjny od 1 do 6 września, realizując je poprzez codzienną audycję pt. *Studio festiwalowe*.
(akta kontroli str. 755-1000, 5492-5507)

2. Kontrolowana jednostka nie wykonała założeń programowych, określonych w zatwierdzonym przez KRRiT planie finansowo-programowym na 2017 r., w odniesieniu do wymiaru czasu, jaki powinien być przeznaczony na słowo

⁹⁶ Zaplanowano 3767:19:30, a wykonano 3330:15:26.

⁹⁷ Zaplanowano 720:00:00, a wykonano 672:00:00, w tym audycji słownych 90:00:00 a wykonano 13:24:00.

⁹⁸ Dotyczyło 2017 r.

⁹⁹ *Cały Nasz Sport - sobota* i „*Relacje sportowe*.”

¹⁰⁰ *Sportowe opolskie* oraz „*Cały nasz sport - niedziela*.”

¹⁰¹ Dotyczyło lat 2017-2021.

¹⁰² Dotyczyło 2017 r.

¹⁰³ Np. *Łoża Radiowa, Popołudniowy reflektor, Dzień w Opolu, dzień w regionie – wydanie wieczorne, Tak było naprawdę*.

¹⁰⁴ *Radio Opole w ..., Kryminalne opolskie, Samorządowa Łoża Radiowa, Mam biznes, Gospodarskie opolskie, Sportowe opolskie*.

¹⁰⁵ Dotyczyło 2019 r.

¹⁰⁶ Dotyczyło 2021 r.

w audycji *Cały nasz sport – sobota* (plan 52:00:00, wykonanie 41:18:34). Były Prezes Zarządu wyjaśnił: *Audycja sportowa w soboty była i nadal jest realizowana tylko i wyłącznie na żywo. Elementami składowymi pasma w 2017 roku, od 17:05 do 20:00, były: transmisje i relacje z lokalnych wydarzeń sportowych, tj. siatkówka, koszykówka, piłka ręczna i piłka nożna; cykl tematyczny poświęcony aktywnemu wypoczynkowi i sportowi powszechnemu i popularyzujący sport wśród dzieci i młodzieży, prowadzenie pasma sportowego ze studia, wiadomości lokalne i agencyjne o 18:00 i 19:00, bloki reklamowe od 4 do 10 minut w godzinie, oprawa muzyczna. Zatem, wyemitowano 51 audycji na 52 soboty w roku 2017. W trakcie sporządzania planów jeszcze przed moim powołaniem na funkcję prezesa (w marcu 2016 roku) założono, że czas na prowadzenie pasma przez dziennikarza ma wynosić średnio 45 minut. W sprawozdaniu za rok 2017 wykazano, że średni czas przeznaczony na prowadzenie pasma wyniósł 41 min. i 18 s. czyli o 4 minuty i 22 s. mniej x 51 = 215 minut mniej słowa w skali roku o 3 godziny i 35 minut. Brakująca różnica ilości słowa w planowanym czasie wynikała najczęściej z przedłużających się jednostkowo transmisji z meczów, a to w większości zawodów sportów drużynowych rzecz niemal powszechna, lub wynikająca ze specyfiku danej dyscypliny. Przykładowo mecz siatkówki może trwać 60 minut lub 180 minut. Ilość słowa w paśmie była naturalnie zmniejszona, kosztem rozrywki, w okresie przerw w rozgrywkach ligowych.*

(akta kontroli str. 755-1000, 5492-5507)

OCENA CZĄSTKOWA

Spółka w badanym okresie rzetelnie przygotowała plany finansowo-programowe na lata 2017-2021. Prawidłowo, zgodnie z planami programowo-finansowymi, realizowała zadania, a odstępstwa od planowanych wielkości nadawania poszczególnych kategorii programowych wynikały z decyzji Redaktora Naczelnego. Mniejszy niż zaplanowano był czas emisji audycji w dziale rozrywka (we wszystkich latach objętych kontrolą), w dziale sport (w 2017 r.), audycji realizujących specjalizację (w latach 2017-2018), audycji poza specjalizacją (w 2019 r.) oraz audycji okazjonalnej pn. *Radio Festiwalowe: Kultura* (w 2021 r.). W przypadku jednej audycji (pn. *Cały nasz sport – sobota*) stwierdzono też niewykonanie założeń programowych w odniesieniu do jej wymiaru czasowego. Spółka dopełniła jednocześnie wymogu wynikającego z art. 15 ust. 2 uo i przeznaczała co najmniej 33% miesięcznego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory, które były wykonywane w języku polskim, z tego co najmniej 60% w godzinach 5-24.

4. Gospodarowanie majątkiem Spółki

Opis stanu
faktycznego

4.1. Łączna wartość netto aktywów trwałych Spółki według stanu na koniec poszczególnych lat okresu od 2017 r. do 2021 r. wynosiła odpowiednio: 4 286,8 tys. zł¹⁰⁷, 3 738,4 tys. zł¹⁰⁸, 3 316,6 tys. zł¹⁰⁹, 3 175,5 tys. zł¹¹⁰, oraz 3 615,3 tys. zł¹¹¹.

Główną pozycję rzeczowych aktywów trwałych na koniec 2017 r. stanowiły budynki i obiekty inżynierii lądowej (2 438,9 tys. zł, tj. 57,5% rzeczowych aktywów trwałych) oraz urządzenia techniczne i maszyny (1 393,3 tys. zł, tj. 32,9%), a udział pozostałych grup aktywów trwałych był na poziomie poniżej 10%.

Główną pozycję rzeczowych aktywów trwałych, według stanu na 31 grudnia 2021 r., stanowiły budynki i obiekty inżynierii lądowej (1 910,4 tys. zł, tj. 53,4% rzeczowych aktywów trwałych), urządzenia techniczne i maszyny (1 203,1 tys. zł, tj. 35,1%), środki trwałe w budowie (318,3 tys. zł¹¹², tj. 8,9%) oraz pozostałe grupy środków trwałych na poziomie poniżej 3%.

Radio Opole było użytkownikiem wieczystym trzech działek w Opolu¹¹³ o łącznej powierzchni 0,4818 ha¹¹⁴ oraz właścicielem obiektów budowlanych usytuowanych na tych działkach, tj. czterech budynków o łącznej powierzchni 2 833,8 m²¹¹⁵ oraz masztu nadawczo-antenowego¹¹⁶.

(akta kontroli str. 3-5, 23-39, 2061-2187)

4.2. Spółka według stanu na 31 grudnia 2021 r. posiadała 456 sztuk programów komputerowych. W latach 2017-2021 na zakup 787 sztuk oprogramowania komputerowego (licencje, subskrypcje, aktualizacje) Spółka przeznaczyła 420,8 tys. zł. Na zakup wsparcia technicznego do ww. oprogramowania Spółka wydatkowała 572 tys. zł. Były Prezes Zarządu oraz Dyrektor ds. Ekonomicznych wyjaśnili, że: *zakup licencji wynika z realizacji strategii rozgłośni oraz jest realizowany na podstawie analizy zapotrzebowania zgłoszonego przez daną komórkę merytoryczną lub na podstawie konieczności przedłużenia wsparcia licencyjnego na kolejny okres. Zakupiona liczba licencji opowiada faktycznym potrzebom rozgłośni ilościowo. Inwentaryzacji dokonuje się na podstawie procedury IT/15 – procedura instalacji przeglądów i konserwacji z 28 czerwca 2018 r. oraz Zgodnie z przytoczoną procedurą, każdy komputer raz na 12 m-cy podlega przeglądowi technicznemu i w tym czasie jednocześnie inwentaryzowane jest zainstalowane oprogramowanie. Jest to inwentaryzacja odmienna od standardowej dokonywanej na dany dzień, tu dzieje się to w sposób ciągły w obrębie jednego roku.*

(akta kontroli str. 2061-2062, 2402-2409)

¹⁰⁷ W tym 4 240 tys. zł rzeczowe aktywa trwałe i 46,8 tys. zł wartości niematerialne i prawne (dalej: WNIP).

¹⁰⁸ W tym 3 717,3 tys. zł rzeczowe aktywa trwałe i 21,1 tys. zł WNIP.

¹⁰⁹ W tym 3 308,3 tys. zł rzeczowe aktywa trwałe i 8,3 tys. zł WNIP.

¹¹⁰ W tym 3 169,1 tys. zł rzeczowe aktywa trwałe i 6,3 tys. zł WNIP.

¹¹¹ W tym 3 576,2 tys. zł rzeczowe aktywa trwałe i 39,1 tys. zł WNIP.

¹¹² Modernizacja centralnej klimatyzacji.

¹¹³ Decyzje Wojewody Opolskiego nr: G.IV-7242/69/95 z dnia 5 czerwca 1996 r. oraz G.IV-7242-19/98 z dnia 17 czerwca 1998 r., stwierdzające, że z dniem 1 grudnia 1993 r. grunty (działki nr 29, 68/1 i 69/1) z mocy prawa stały się przedmiotem użytkowania wieczystego Spółki. Ponadto budynki i inne urządzenia znajdujące się w gruntach stały się własnością Spółki (nabycie tych obiektów budowlanych nastąpiło bezpłatnie).

¹¹⁴ Działki nr: 29 przy ul. Strzelców Bytomskich 8 o powierzchni 0,4085 ha, 69/1 przy ul. Piastowskiej 20 o powierzchni 0,0257 ha oraz 68/1 przy ul. Piastowskiej 19A o powierzchni 0,0476 ha.

¹¹⁵ Na działce nr 29 znajduje się budynek główny przy ul. Strzelców Bytomskich 8 o powierzchni 2 193,7 m², budynek biurowy przy ul. Barlickiego 7 o powierzchni 129,6 m² oraz budynek garażowo-energetyczny przy ul. Strzelców Bytomskich 8 o powierzchni 278 m²; na działce nr 68/1 budynek garażowo-budowlany przy ul. Piastowskiej nr 19a o powierzchni 232,5 m².

¹¹⁶ Na działce 69/1, wysokość masztu 42 m.

Kontrolą objęto zakup specjalistycznego oprogramowania do montażu wideo na łączną kwotę 6,6 tys. zł oraz zakup aktualizacji oprogramowania oraz wsparcia technicznego¹¹⁷, na którą wydatkowano łącznie 455 tys. zł netto. Analiza zasadności zakupu wykazała, że każdy zakup oprogramowania był uzasadniony, wynikał z potrzeb Spółki, a oprogramowanie było wykorzystywane w pracy dziennikarzy i realizatorów.

(akta kontroli str. 2188-2401)

W wyniku przeprowadzonych przez kontrolera NIK oględzin nie stwierdzono przypadków niewykorzystywania przez Spółkę zakupionego sprzętu i oprogramowania.

(akta kontroli str. 2410-2431)

4.3. W planach inwestycyjnych Spółki na lata 2017-2021 przewidziano 49 rocznych zadań inwestycyjnych. I tak:

- na 2017 r. zaplanowano 10 zadań inwestycyjnych¹¹⁸ o łącznej wartości 1 355 tys. zł netto, z czego zrealizowano pięć¹¹⁹, wydatkując 269 tys. zł netto (19,9% planu); ponadto ze względu na pilniejsze potrzeby na zadania inwestycyjne nieujęte w planie inwestycyjnym wydatkowano łącznie 157,6 tys. zł¹²⁰;
- na 2018 r. zaplanowano 13 zadań inwestycyjnych¹²¹ o łącznej wartości 760 tys. zł¹²², z czego zrealizowano trzy¹²³ o wartości 131,6 tys. zł (17,3% planu); na niezaplanowane zakupy, ze względu na pilne potrzeby, wydatkowano łącznie 34,2 tys. zł¹²⁴;
- na 2019 r. zaplanowano osiem zadań inwestycyjnych¹²⁵ o łącznej wartości 1 630 tys. zł, z czego zrealizowano dwa¹²⁶ o wartości 90,7 tys. zł (5,6% planu);

¹¹⁷ M.in. za: zakup obsługi wsparcia technicznego i aktualizacji systemu emisyjnego i aktualizacji systemu emisyjnego Jutel RadioMan; zakup aktualizacji oprogramowania Sony Vegas dla Redakcji Nowych Mediów; zakup rocznej licencji usługi obsługi transmisji streamingu wideo; zakup licencji rejestratorów sygnału RO3 Sport i RO4 Historia;

¹¹⁸ Nr 1 Budowa centralnego cyfrowego centrum przetwarzania danych; Nr 2 Modernizacja zasobów komputerowych związanych z cyfryzacją procesu produkcji programu radiowego; Nr 3 Modernizacja zasobu produkcyjnego „M”; Nr 4 Zwiększenie funkcjonalności i poprawa cech użytkowych zespołów produkcyjnych „C” i „D”; Nr 5 Wprowadzenie do eksploatacji i eksploatacja systemu RadioMan cyfrowego systemu do produkcji i emisji programu radiowego; Nr 6 Budowa bezpiecznej przestrzeni dyskowej do archiwizacji oraz przetwarzania w postaci cyfrowych zasobów powstających w Rozgłośni; Nr 7 Budowa cyfrowej platformy routingu do dystrybucji cyfrowych sygnałów audio w Rozgłośni; Nr 8 Nowe media – rozwój technologii cyfrowych umożliwiających istnienie Radia Opole w przestrzeni cyfrowej tzw. Nowych Mediów; Nr 9 Elektroniczny obieg dokumentów w Rozgłośni; Nr 10 Cyfryzacja procesu produkcyjnego i emisyjnego programu.

¹¹⁹ Jedno zadanie w całości (nr 2), a cztery zadania w części (nr 1, nr 2, nr 4 i nr 8).

¹²⁰ Zakup samochodu SUZUKI S-CROSS (84,6 tys. zł), modernizacja instalacji PPOŻ (44 tys. zł), zakup czterech stołów technologicznych do studiów terenowych (17,3 tys. zł); zakup klimatyzatora (6,4 tys. zł) oraz totemu reklamowego (4,5 tys. zł) oraz montaż urządzeń monitorujących w nowych samochodach (0,9 tys. zł).

¹²¹ Zaplanowano osiem nowych zadań inwestycyjnych: Nr 1 Modernizacja zasobów komputerowych związanych z cyfryzacją procesu produkcji programu radiowego; Nr 2 Rozbudowa bezpiecznej przestrzeni dyskowej do archiwizacji oraz przetwarzania w postaci cyfrowej; Nr 3 Działanie związane z wdrożeniem dyrektywy dotyczącej ochrony danych osobowych RODO; Nr 4 Modernizacja centralnej klimatyzacji (projekt i kosztorys); Nr 5 Modernizacja sieci komputerowej; Nr 6 Wymiana sygnalizacji włamania i napadu; Nr 7 Wymiana części mikrofonów bezprzewodowych w wozie transmisyjnym na cyfrowe; Nr 8 Budowa przenośnego zestawu urządzeń do wykorzystania jako „drugi wóz reporterski” oraz zaplanowano pięć zadań kontynuowanych (Nr 1, Nr 3, Nr 4, Nr 5 i Nr 10 z 2017 r.)

¹²² Dla zadania Nr 4 przyjęto średnią 15 tys. zł. (w planie określono koszt od 10 tys. zł do 20 tys. zł).

¹²³ Nr 1 (w części) i Nr 5 z 2018 r. oraz Nr 3 z 2017 r. (w części).

¹²⁴ UPS zasilacz (20,9 tys. zł); dwa stoły technologiczne do studiów terenowych (9,4 tys. zł) oraz laptop (3,9 tys. zł).

¹²⁵ Cztery nowe zadania: Nr 1 Modernizacja zasobów komputerowych – zakup komputerów stacjonarnych i przenośnych; Nr 2 Budowa profesjonalnego zestawu wideo do transmisji obrazu i dźwięku; Nr 3 Modernizacja centralnej klimatyzacji, w tym przygotowanie dokumentacji projektowej; Nr 4 Modernizacja studia redakcyjnego informacji oraz zaplanowano cztery zadania kontynuowane (Nr 1 i Nr 3 z 2017 r. oraz Nr 2 i Nr 6 z 2018 r.).

¹²⁶ Nr 1 i Nr 2 z 2019 r.

ze względu na wystąpienie pilnych potrzeb, na zadania inwestycyjne nieujęte w planie inwestycyjnym wydatkowano 31,4 tys. zł¹²⁷;

- na 2020 r. zaplanowano 10 zadań inwestycyjnych¹²⁸ o łącznej wartości 1 330 tys. zł, z czego zrealizowano siedem¹²⁹ o wartości 378,2 tys. zł (28,4% planu); ze względu na wystąpienie pilnych potrzeb, na zakupy nieujęte w planie inwestycyjnym wydatkowano 44 tys. zł¹³⁰;
- na 2021 r. zaplanowano osiem zadań inwestycyjnych¹³¹ o łącznej wartości 1 840 tys. zł, z czego zrealizowano siedem¹³² o wartości 916,4 tys. zł (49,8% planu).

Niepełna realizacja zaplanowanych zadań wynikała z braku wolnych środków finansowych. Dyrektor ds. Ekonomicznych wyjaśnił, że w planach inwestycyjnych Spółki ujmowano potrzeby w zakresie działań inwestycyjnych zgłaszanych przez Piony Spółki. Źródła finansowania realizacji ww. inwestycji stanowiły środki Spółki, które pochodziły z prowadzonej przez nią działalności komercyjnej.

(akta kontroli str. 2061-2075)

Relacja kwoty wydatkowanej przez Spółkę w latach 2017-2021 przez Radio Opole na zadania inwestycyjne (2 053,1 tys. zł netto) do łącznej kwoty kosztów poniesionych przez Spółkę (81 098,1 tys. zł) wyniosła 2,53%.

Szczegółową kontrolą objęto cztery zadania inwestycyjne o łącznej wartości 580,4 tys. zł, tj.: 1/ zakup samochodu osobowego (84,6 tys. zł); 2/ zakup i dostawa oraz modernizacja systemu macierzy dyskowej systemu informatycznego (204,6 tys. zł); 3/ zakup sprzętu komputerowego (67,7 tys. zł) oraz 4/ dostawa sprzętu sieciowego (223,5 tys. zł). Jak ustalono, wyboru dostawców sprzętu komputerowego, samochodu osobowego oraz systemu macierzy dyskowej dokonano na podstawie procedur wewnętrznych Spółki¹³³, natomiast wyboru wykonawcy zadania inwestycyjnego dotyczącego zakupu sprzętu sieciowego, trybie podstawowym, określonym w przepisach ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹³⁴. Postępowanie dotyczące ww. zamówienia zostało przeprowadzone z zachowaniem zasady pisemności i prawidłowo udokumentowane. Wszystkie zadania zostały zrealizowane zgodnie z umowami, w ustalonych terminach, a zakupione środki trwale zostały ujęte w ewidencji środków trwałych.

(akta kontroli str. 2061-2075, 2432-2617, 3463-3486)

¹²⁷ Dwa telefony 9 tys. zł, wzorzec czasu z modulem GPS i anteną 9,8 tys. zł; wiatła zasłaniająca urządzenia chłodnicze 8,2 tys. zł oraz pompa głębinowa 4,4 tys. zł.

¹²⁸ 1. Rozwój infrastruktury IT – zasoby serwerowe i dyskowe; 2. Rozwój infrastruktury IT – sieć komputerowa; 3. Rozwój infrastruktury IT – oprogramowanie produkcyjne i emisyjne; 4. Rozwój infrastruktury – emisja i ciągłość utrzymania; 5. Rozwój infrastruktury AUDIO – pomieszczenia i produkcja artystyczna; 6. Rozwój zasobów telekomunikacyjnych i teletransmisyjnych; 7. Rozwój infrastruktury video – nowe media; 8. Modernizacja centralnej klimatyzacji, w tym przygotowanie dokumentacji projektowej; 9. Utrzymanie infrastruktury związanej z bezpieczeństwem (ACC, przeciwwłamaniowe, przeciwpożarowe) oraz 10. Modernizacja studiów pod kątem prowadzenia kolejnych programów w technologii DAB+.

¹²⁹ Nr 1, Nr 2, Nr 4, Nr 5, Nr 6, Nr 7 i Nr 9.

¹³⁰ Komputery przenośne do pracy zdalnej w związku z pandemią 36,6 tys. zł i namiot reklamowy na potrzeby stworzenia studia plenerowego 7,4 tys. zł.

¹³¹ 1. Rozwój infrastruktury IT – zasoby serwerowe; 2. Rozwój infrastruktury IT – sieć komputerowa; 3. Modernizacja infrastruktury IT – zasoby komputerowe; 4. Modernizacja centralnej klimatyzacji; 5. Utrzymanie infrastruktury związanej z bezpieczeństwem; 6. Rozwój infrastruktury AUDIO – emisja i transmisja; 7. Rozwój infrastruktury AUDIO – pomieszczenia i produkcja artystyczna; 8. Rozwój infrastruktury transmisyjnej – wóz wizyjny.

¹³² Od nr 1 do nr 7, w tym zadanie nr 4 w części (harmonogram wykonania prac do lutego 2022 r.).

¹³³ *Regulamin udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości 30 000 euro* (dalej: *Regulamin udzielania zamówień publicznych do 30 tys. euro*) – zarządzenia Prezesa nr: 6/2014 z 28 kwietnia 2014 r. i 9/2019 z 22 października 2019 r. oraz *Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości nie mniejszej niż 130 000 złotych* (dalej: *Regulamin udzielania zamówień publicznych do 130 tys. zł*) – zarządzenie Prezesa nr 1/2021 z 4 stycznia 2021 r.

¹³⁴ Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.

Na realizację projektu Biblioteka Cyfrowa Mediów Publicznych¹³⁵ KRRiT przyznała Spółce środki pochodzące ze środków abonamentowych w łącznej wysokości 215 tys. zł. Na ten cel Spółka wydatkowała łącznie 244,9 tys. zł netto¹³⁶ z przeznaczeniem na zakup: 1/ pięciu komputerów z monitorami do digitalizacji zasobów archiwalnych oraz sześć głośników (do zakupionych komputerów i przetwornika); 2/ oprogramowania do komputerów do digitalizacji zasobów archiwalnych; 3/ licencji programowej oprogramowania CoMa do używania modułu zarządzania procesem digitalizacji zasobów muzycznych i archiwalnych 4/ trzech przetworników dźwięku; 5/ macierzy dyskowej¹³⁷ oraz 6/ dwóch serwerów¹³⁸.

(akta kontroli str. 2061-2072, 2618-2711)

Były Prezes oraz Dyrektor ds. Technicznych Radia Opole wyjaśnili m.in., że: *w latach 2017-2021 uczestniczono w spotkaniach roboczych projektu w siedzibie KRRiT, spotkaniach zdalnych, jak również prowadzono korespondencję mailową. Projekt BCMP występował pod różnymi postaciami, jednak zawsze przyświecał temu jeden cel – stworzenie miejsca wspólnej wymiany/prezentacji starych materiałów archiwalnych i audiowizualnych w porozumieniu z partnerem głównym – TVP S.A., Polskim Radiem S.A., rozgłościami regionalnymi – dzisiaj Audytorium 17 oraz pozostałymi partnerami. Zakupy dokonane w latach (2014-2015) pozwoliły własnymi siłami pracowniczymi zdigitalizować większość materiałów archiwalnych przechowywanych dotychczasowo na taśmach i płytach CD w Dziale Fonoteki przy zachowaniu oryginalnej jakości nagrań, które następnie trafiały dzięki nowo zakupionym komputerom do serwera archiwum. Ze względu na kończące się miejsce na zasobach dyskowych oraz brak mocy obliczeniowej podjęto decyzję o wydatkowaniu środków 175 tys. zł na zakup macierzy i serwerów. W listopadzie 2021 r. wybrany został delegat i jednocześnie przedstawiciel obszaru technicznego wszystkich rozgłośni regionalnych (dyrektor ds. Technicznych Radia Opole). Od tamtej pory reprezentuje rozgłośnie regionalne jako lider techniczny wysyłając i gromadząc ankiety do rozgłośni. Spotkania odbywają się regularnie, co tydzień, na platformie Microsoft Teams.*

(akta kontroli str. 2066, 2633)

4.4. W okresie objętym kontrolą Spółka dysponowała czterema budynkami. Stosownie do art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹³⁹ dla każdego z nich prowadzona była książka obiektu budowlanego według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego¹⁴⁰. Za wyjątkiem czterech przypadków opisanych w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, wpisów w książkach obiektów budowlanych dokonywano w dniu zaistnienia okoliczności, dla której wymagane było dokonanie określonego wpisu. Książki zawierały dane identyfikujące dokumenty, będące przedmiotem wpisu, zawarte w danym dokumencie ustalenia oraz dane identyfikujące osobę, która wystawiła dokument. Wpisy były czytelne, zwięzłe i jednoznaczne. W jednej z posiadanych nieruchomości nie przeprowadzono też kontroli okresowej systemu wentylacji mechanicznej, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 2061-20702712-2768)

¹³⁵ Dalej: BCMP.

¹³⁶ Częściowo ze środków własnych.

¹³⁷ Na potrzeby przetwarzania danych projektowych z archiwum fonoteki oraz zbiorów materiałów tworzonych na bieżąco.

¹³⁸ Na potrzeby zwiększenia wydajności obliczeniowej serwerów związanych z utrzymaniem zasobów audialnych i audiowizualnych.

¹³⁹ Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 ze zm.

¹⁴⁰ Dz. U. Nr 120, poz. 1134.

Według protokołów kontroli okresowych budynki Spółki i ich otoczenie znajdowały się w dostatecznym stanie technicznym, niezagrażającym życiu i zdrowiu. Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego były usuwane w miarę możliwości finansowych Spółki. W budynku garażowo-technicznym naprawiono dach (uszczelniono); w budynku głównym uszczelniono oczko wodne oraz naprawiono bramy garażowe, a ponadto wyremontowano część pokrycia dachu.

(akta kontroli str. 2712-2768)

4.5. W latach 2017-2021 w Spółce obowiązywało łącznie osiem umów, na mocy których udostępniano posiadany majątek innym podmiotom. Z tytułu tych umów Spółka uzyskała przychody w łącznej wysokości 719,8 tys. zł. Przedmiotem umów było udostępnienie powierzchni gastronomicznych, biurowych oraz technicznych.

(akta kontroli str. 2061-2070)

Szczegółową analizą objęto dwie umowy¹⁴¹, dotyczące najmu lokali użytkowych znajdujących się w Opolu przy ul. Strzelców Bytomskich 8, tj.: 1/ lokalu o powierzchni 129,6 m² z przeznaczeniem na prowadzenie działalności usługowo-biurowej (ze stawką czynszu 3,1 tys. zł netto plus opłaty eksploatacyjne) oraz lokalu o powierzchni 181 m² z przeznaczeniem na prowadzenie działalności w zakresie świadczenia wysokiej jakości usług gastronomicznych i handlowych (ze stawką czynszu 6,1 tys. zł netto¹⁴² oraz opłaty eksploatacyjne). Stawki określone w umowach zostały ustalone w oparciu o operaty szacunkowe wykonane przez rzeczoznawców. Umowy określały czas najmu, zasady waloryzacji stawek czynszu, obowiązki najemcy oraz warunki wcześniejszego rozwiązania umowy. Należności z tytułu czynszu najemcy regulowali z opóźnieniami, co jednak nie spowodowało naliczenia przez Spółkę odsetek¹⁴³. Na koniec każdego roku objętego kontrolą występowały należności przeterminowane z tytułu niezapłaconych czynszów i opłat przez ww. najemców. I tak, na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosiły one łącznie 19,1 tys. zł, na 31 grudnia 2018 r. 7 tys. zł, na 31 grudnia 2019 r. 21,8 tys. zł, na 31 grudnia 2020 r. 33,8 tys. zł, a na 31 grudnia 2021 r. 18,1 tys. zł. Na dzień 31 sierpnia 2022 r. należności przedterminowe lat 2017-2021 zostały uregulowane przez najemców¹⁴⁴. Dyrektor ds. Ekonomicznych wyjaśnił: *Radio Opole S.A. w przypadku stałych i wieloletnich kontrahentów nie stosuje polityki naliczania odsetek od nieterminowych wpłat. Dotyczy to zarówno najemców powierzchni od Radia Opole jak również stałych i długoletnich kontrahentów działu marketingu w ramach strategii rynkowej długofalowego utrzymania klienta. W ostatnim okresie ma to również względnie wizerunkowy, że w okresie pandemii i wielu problemów z nią związanych zmniejszenie płynności, zatory płatnicze Radio wykazuje się jako solidarny partner biznesowy. Natomiast przypadku gdy z danym podmiotem zakańczana jest współpraca z uwagi na jego narastające zaległości płatnicze w takich przypadkach spółka z pełną determinacją dochodzi swoich należności i wtedy wraz z należnymi odsetkami.*

(akta kontroli str. 2061-2070, 2825-2976)

W okresie objętym kontrolą obowiązywało łącznie piętnaście umów, na podstawie których Spółka wynajmowała powierzchnie od podmiotów zewnętrznych na własne

¹⁴¹ Nr U/183/2015/A z 13 listopada 2015 r. oraz Nr U267/2014/A z 30 grudnia 2014 r.

¹⁴² 3,7 tys. zł w miesiącach X-III a 8,6 tys. zł w miesiącach IV-IX.

¹⁴³ W zapisach umów zawarto, że: w razie zwłoki w uiszczeniu należności, wynajmującemu przysługuje prawo naliczania odsetek ustawowych.

¹⁴⁴ Na ten dzień należności przeterminowane wynoszą 38,8 tys. zł i dotyczą niezapłaconych faktur z 2022 r. (z terminem płatności od 1 kwietnia 2022 r. do 18 sierpnia 2022 r.).

potrzeby, tj. na studia terenowe. Z tytułu ww. umów Spółka poniosła koszty w łącznej wysokości 109,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 2061-2070)

Kontroli poddano dwie umowy¹⁴⁵, na podstawie których Radio Opole wynajmowało dwa lokale użytkowe z przeznaczeniem na studia terenowe w Nysie (o powierzchni 24,7 m²) i w Kędzierzynie Koźlu (o powierzchni 16,5 m²). Zawarte umowy określały m.in. czas ich obowiązywania, stawki czynszu oraz opłat eksploatacyjnych, obowiązki najemcy oraz warunki wypowiedzenia umów. W obu przypadkach doszło do nieterminowego regulowania przez Spółkę płatności, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 2061-2070, 2977-3028)

4.6. Według stanu na 1 stycznia 2017 r. Spółka posiadała ogółem 14 pojazdów, w tym siedem osobowych, dwa busy osobowe, jeden specjalistyczny¹⁴⁶ oraz cztery motorowery¹⁴⁷. Średni wiek użytkowanych pojazdów wynosił 1,5 roku dla pojazdów osobowych, 8,5 roku dla busów osobowych, 3 lata dla motorowerów, a pojazd specjalistyczny miał 13 lat. W 2017 roku na stan środków trwałych Spółki przyjęto jeden pojazd¹⁴⁸. Wg stanu na 31 grudnia 2021 r. eksploatowanych było 15 pojazdów (osiem osobowych, dwa busy osobowe, jeden specjalistyczny oraz cztery motorowery), a średni wiek pojazdów wynosił 8,1 lat. Wszystkie pojazdy posiadały aktualne badania techniczne.

Koszty utrzymania i eksploatacji floty samochodowej w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2021 r. wyniosły łącznie 436,7 tys. zł netto. W poszczególnych latach koszty utrzymania i eksploatacji floty samochodowej kształtowały się następująco: w 2017 r. – 101,6 tys. zł¹⁴⁹, w 2018 r. – 101,2 tys. zł¹⁵⁰, w 2019 r. – 77,9 tys. zł¹⁵¹, w 2020 r. – 63,8 tys. zł¹⁵² a w 2021 r. – 92,2 tys. zł¹⁵³. Koszty utrzymania floty samochodowej mieściły się w przedziale od 0,4%¹⁵⁴ do 0,6%¹⁵⁵ kosztów ogółem Spółki.

(akta kontroli str. 2061-2070, 3030-3147)

W Spółce obowiązywały wewnętrzne procedury użytkowania i korzystania przez pracowników i współpracowników¹⁵⁶ z samochodów służbowych będących własnością Radia Opole i samochodów wypożyczonych od firmy zewnętrznej¹⁵⁷. Zgodnie z tymi procedurami samochód służbowy pozostawał do dyspozycji użytkowników, którym był on potrzebny do prawidłowego wypełniania obowiązków

¹⁴⁵ O największej wartości; umowy odpowiednio: z 1 maja 2014 r. oraz z 27 lutego 2018 r.

¹⁴⁶ Wóz transmisyjny.

¹⁴⁷ Własność spółki.

¹⁴⁸ Pojazd osobowy - własność spółki.

¹⁴⁹ W tym koszty utrzymania pojazdów (serwis, naprawy, myjnia) 29,9 tys. zł (z tego 17,4 tys. zł za naprawę powypadkową Renault Twingo), koszty paliwa 43,7 tys. zł i ubezpieczenie pojazdów 28 tys. zł.

¹⁵⁰ Koszty utrzymania pojazdów 15,9 tys. zł (z tego naprawa powypadkowa Suzuki 4,5 tys. zł), koszty paliwa 52 tys. zł i ubezpieczenie pojazdów 33,3 tys. zł.

¹⁵¹ Koszty utrzymania pojazdów 11,1 tys. zł, koszty paliwa 45,1 tys. zł i ubezpieczenie 21,7 tys. zł.

¹⁵² Koszty utrzymania pojazdów 10,5 tys. zł, koszty paliwa 29,2 tys. zł i ubezpieczenie 24,1 tys. zł. Znacząco niższe koszty w stosunku do lat ubiegłych spowodowane ograniczonymi czynnościami prowadzonymi w terenie w związku z pandemią COVID-19.

¹⁵³ Koszty utrzymania pojazdów 18,2 tys. zł, koszty paliwa 46,6 tys. zł i ubezpieczenie 27,4 tys. zł.

¹⁵⁴ W 2020 r.

¹⁵⁵ W latach 2018-2019 i w 2021 r.

¹⁵⁶ Osoby fizyczne nie pozostające w stosunku pracy ze spółką, które na podstawie umów cywilnoprawnych, mają prawo korzystać z samochodów będących własnością Radia Opole.

¹⁵⁷ Zarządzenie Nr 6/2011 Prezesa Radia Opole z dnia 28 czerwca 2011 r. wprowadzające Instrukcję określającą zasady użytkowania samochodów służbowych w Radiu Opole S.A. oraz zarządzenie Nr 1/2014 Prezesa Zarządu Polskiego Radia Regionalnej Rozgłośni w Opolu „Radio Opole” S.A. z dnia 9 stycznia 2014 r. w sprawie korzystania dla celów służbowych z samochodów będących własnością Polskiego Radia Regionalnej Rozgłośni w Opolu „Radio Opole” S.A. z siedzibą w Opolu przez współpracowników Polskiego Radia Regionalnej Rozgłośni w Opolu „Radio Opole” S.A. z siedzibą w Opolu.

służbowych. Użytkownicy pojazdów Spółki podlegali wpisowi na listę osób upoważnionych do korzystania z samochodów służbowych, co było uwarunkowane m.in. posiadaniem ważnego prawa jazdy. Rezerwacji samochodu dokonywano na elektronicznym formularzu zgłoszeniowym.

(akta kontroli str. 3030-3044)

Badaniem pod kątem rozliczeń w zakresie eksploatacji pojazdów służbowych oraz prawidłowości ich użytkowania objęto użytkowanie pięciu pojazdów służbowych w 2021 r.¹⁵⁸. W tym zakresie stwierdzono, że wyjazdy służbowe w ww. okresie były rejestrowane w elektronicznym formularzu zgłoszeniowym¹⁵⁹ oraz w kartach drogowych. Przypadki zaniechania wypełnienia ww. obowiązku opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Użytkownicy samochodów służbowych, poza przypadkami opisanymi w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* byli zarejestrowani w *Rejestrze użytkowników samochodów służbowych*.

(akta kontroli str. 3071-3088, 3304-3452)

W latach 2017-2021 stwierdzono siedem przypadków naprawy powypadkowej pojazdów służbowych Spółki. Wszystkie koszty związane z naprawą tych pojazdów zostały pokryte przez ubezpieczyciela, mimo że do uszkodzeń i zniszczeń w samochodach doprowadziło trzech współpracowników Spółki¹⁶⁰. Powyższe opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3148-3304)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W ksiązkach czterech obiektów budowlanych: 1/ budynku głównego przy ul. Strzelców Bytomskich 8 w Opolu, 2/ budynku biurowego przy ul. Barlickiego 7 w Opolu, 3/ budynku garażowo-biurowego przy ul. Piastowskiej 19a w Opolu oraz 4/ budynku garażowo-energetycznego przy ul. Strzelców Bytomskich 8, nie odnotowano łącznie czterech okresowych kontroli instalacji elektrycznej oraz nie dołączono protokołów z badań i pomiarów elektrycznych. Powyższe stanowiło naruszenie art. 64 ust. 3 ustawy Prawo budowlane oraz z § 5 pkt 4 rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego.

Kierownik Działu Administracji wyjaśnił m.in., że: *Z uwagi na obszerność protokołu badań i pomiarów elektrycznych oraz na fakt, iż jeden protokół dotyczy wszystkich budynków posiadanych przez Spółkę, zarządca prowadzi osobny segregator na wymienioną dokumentację. Protokoły z badań i pomiarów elektrycznych dotyczą lat 2014-2018 oraz 2019-2024 zostały przedłożone w celach kontrolnych KOB. Protokół dotyczący okresu od 2019 do 2024 został wpisany do czterech Książek Obiektów Budowlanych podczas kontroli NIK.*

(akta kontroli str. 2712-278, 343-3457)

2. Pomimo obowiązku wynikającego z art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy Prawo budowlane, Spółka nie zapewniła przeprowadzenia w latach 2017-2020 w obiekcie budowlanym przy ul. Strzelców Bytomskich 8 w Opolu kontroli okresowych systemu wentylacji mechanicznej¹⁶¹. W książce obiektu budowlanego brak było

¹⁵⁸ Wóz transmisyjny (w okresie od stycznia do grudnia) o nr rejestracyjnym O2RADIO; cztery samochody osobowe o nr rejestracyjnych: O4RADIO, O5RADIO, O7RADIO oraz OP228J (użytkowany przez byłego Prezesa Spółki) – w miesiącach czerwiec i październik 2021 r.

¹⁵⁹ Przez użytkujących samochody służbowe o nr rej. O2RADIO i O7RADIO.

¹⁶⁰ W pozostałych przypadkach uczestnikami zdarzeń byli pracownicy Spółki.

¹⁶¹ W części obiektu Spółki, w których wymiana powietrza zapewniana jest przez centralę wentylacyjną o wydajności 29800 m³/h pracującej w układzie recyrkulacyjnym; w pomieszczeniu archiwum muzycznego, rozdzielni elektroakustycznej i serwerowni; oraz pozostałych pomieszczeniach klimatyzowanych za pomocą trzech systemów klimatyzatorów pracujących w układach vrf.

odpowiednich wpisów, a pomimo żądania kontrolera NIK Spółka nie przekazała protokołu poświadczającego przeprowadzenie takiej kontroli. W latach 2017-2018 firma zewnętrzna przeprowadziła serwis urządzeń klimatyzacyjnych Radia. Przedłożone kontrolującemu dokumenty dotyczące przeprowadzenia w Spółce serwisu urządzeń klimatyzacyjnych potwierdziły, że Pan Leszek Kłonowski posiadał do 15 listopada 2020 r. uprawnienia w zakresie dozoru nad eksploatacją m.in. instalacji i urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych. Zgodnie z art. 62 ust. 6 pkt 2 Prawa budowlanego kontrolę stanu technicznego przewodów kominowych wentylacji mechanicznej powinny przeprowadzać osoby posiadające uprawnienia budowlane odpowiedniej specjalności. Tak więc uzyskanie świadectwa kwalifikacyjnego do wykonywania czynności związanych z eksploatacją ww. urządzeń nie stanowił samoistnej podstawy do przeprowadzenia kontroli okresowej przewodów kominowych wentylacji mechanicznej. Dyrektor ds. Technicznych wyjaśnił: *W latach 2017-2018 firma PROCER (...), zaś w latach 2019-2020 firma PRACER Sp. z o.o. przeprowadzała serwis urządzeń klimatyzacyjnych, jednak Spółka na ten moment nie jest w stanie zweryfikować czy ww. firma posiadała odpowiednie uprawnienia budowlane do przeprowadzania kontroli stanu technicznego zgodnie z art. 62 ust. 6 Prbud. Spółka wielokrotnie od tygodnia próbowała się skontaktować z Panem Kłonowskim jednak bezskutecznie.*

(akta kontroli str. 2712-2768, 3453-3457, 5467-5483)

3. Spółka w dziewięciu przypadkach nieterminowo uregulowała zobowiązania z tytułu czynszu najmu lokalu w Nysie (umowa nr U/109/2014/A z 22 kwietnia 2014 r.) oraz w 80 przypadkach z tytułu najmu w Kędzierzynie-Koźlu (umowa nr U/29/2018 z 27 lutego 2018 r.). Opóźnienia wynosiły od jednego do 33 dni. Dyrektor ds. Ekonomicznych wyjaśnił, że *Spółka nie była obciążana odsetkami z tytułu nieterminowych zapłat.*

(akta kontroli str. 2984-3029)

4. Część osób użytkujących w 2021 r. samochody służbowe Spółki nie było zarejestrowanych w *Rejestrze użytkowników samochodów służbowych*, pomimo takiego obowiązku wynikającego z § 3 zarządzenia Prezesa Radia Opole nr 6/2011 z 28 czerwca 2011 r. wprowadzającego Instrukcję określającą zasady użytkowania samochodów służbowych w Radiu Opole S.A.¹⁶² Brak wymaganej rejestracji stwierdzono w przypadku: 1/ ośmiu z dwunastu kierowców wozu transmisyjnego użytkujących ten pojazd od stycznia do grudnia; 2/ jednego z dwóch kierowców samochodu osobowego o nr rejestracyjnym O5RADIO - w październiku; 3/ trzech z ośmiu kierowców samochodu osobowego o nr rejestracyjnym O4RADIO - w czerwcu; 4/ dwóch z pięciu kierowców samochodu osobowego o nr rejestracyjnym O4RADIO - w październiku; 5/ dwóch kierowców samochodu osobowego o nr rejestracyjnym OP2278J - w czerwcu i w październiku; 6/ dziewięciu z piętnastu kierowców samochodu osobowego o nr rejestracyjnym O7RADIO - w czerwcu; 7/ czterech z piętnastu kierowców samochodu osobowego O7RADIO - w październiku. Były Prezes Spółki wyjaśnił: m.in., że: *Lista osób upoważnionych do korzystania z samochodów służbowych (z pokwitowaniem odbioru identyfikatora kierowcy) jest prowadzona od 2016 roku. Ewidencja prowadzona jest od momentu kiedy Pan H.K. zaczął pełnić funkcję dyspozytora samochodów służbowych Radia Opole i obejmuje osoby które otrzymywały zgodę na użytkowanie samochodów służbowych po 1 stycznia 2016 r. Wcześniej osoby odbierające imienny identyfikator*

¹⁶² Do korzystania z samochodów służbowych Radia Opole S.A. będących własnością lub wypożyczonych z firmy zewnętrznej upoważnieni są pracownicy i współpracownicy Rozgłośni posiadający ważne prawo jazdy, którym możliwość z korzystania z samochodu jest potrzebna do prawidłowego wypełniania obowiązków służbowych, wpisani na listę osób upoważnionych do korzystania z samochodów służbowych według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej Instrukcji.

umożliwiający uruchomienie samochodu służbowego były wpisywane na elektroniczną listę przy aktywacji identyfikatora w systemie ComboClient3 firmy Keratronik. Dlatego pracownicy i współpracownicy odbierający identyfikator kierowcy przed 2016 rokiem nie są zarejestrowani w pisemnym rejestrze użytkowników samochodów służbowych wg obowiązującego wzoru, nie mniej jednak w każdej chwili można zweryfikować prawo tych osób do użytkowania samochodu służbowego. Zdaniem NIK wszystkie osoby użytkujące samochody służbowe Spółki, zgodnie z § 3 ww. zarządzenia, winny być wpisane na listę osób upoważnionych do korzystania z samochodów służbowych.

(akta kontroli str. 3030-3044, 3080-3081, 3304-3452, 3460-3462)

5. Kontrolowana jednostka zaniechała pociągnięcia do odpowiedzialności odszkodowawczej trzech współpracowników, którzy w 2017 r. (2 razy) oraz 2020 r. doprowadzili do uszkodzeń i zniszczeń w użytkowanych przez nich samochodach stanowiących własność Spółki. Koszty napraw ww. uszkodzeń i zniszczeń wyniosły 44,8 tys. zł netto (55,1 tys. zł brutto) i pokryto je z polis ubezpieczeniowych zakupionych przez Spółkę. Jednak zgodnie z punktem 15 Instrukcji korzystania dla celów służbowych z samochodów będących własnością Spółki przez współpracowników Spółki¹⁶³ w czasie korzystania z samochodu służbowego współpracownik ponosi pełną odpowiedzialność odszkodowawczą za szkody w samochodzie, z którego korzysta zgodnie z oświadczeniem o odpowiedzialności materialnej. Ponadto z treści złożonych przez współpracowników oświadczeń o odpowiedzialności materialnej, wynikało, że osoby te przyjęły na siebie pełną odpowiedzialność odszkodowawczą za powierzone im samochody oraz zobowiązali się pokryć w pełni szkodę, jaka wyniknie dla Spółki w powierzonych samochodach w okresie ich użytkowania.

W powyższej sprawie były Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że: *Z uwagi na fakt, iż koszty likwidacji szkód w całości zostały pokryte z ubezpieczenia Auto Casco spółka nie poniosła z tego tytułu jakichkolwiek kosztów więc nieuczciwym byłoby pociąganie do odpowiedzialności odszkodowawczej poszczególne osoby. Trudnym również do ustalenia jest fakt w jaki sposób opisywane zdarzenia miały wpływ na ewentualny wzrost składki ubezpieczeniowej w przyszłych okresach z uwagi na fakt, że wybór ubezpieczyciela dokonywany jest w formie konkursu ofert.*

Zdaniem NIK odpowiedzialność materialna współpracowników ma zabezpieczać majątek Spółki, sprawiać, żeby współpracownicy nie lekceważyli swoich obowiązków, dokładając należytej staranności przy ich wykonywaniu.

(akta kontroli str. 3030-3044, 3148-3303, 3460-3462)

6. W kontrolowanej jednostce dopuszczono do sytuacji, w której pracownicy oraz współpracownicy Spółki użytkujący w 2021 r. (w czerwcu i październiku) samochody służbowe o numerach rejestracyjnych O4RADIO (sześciu użytkowników w czerwcu oraz czterech w październiku) oraz O5RADIO (jeden użytkownik w czerwcu oraz dwóch w październiku) nie dokonywali rezerwacji tych pojazdów w elektronicznym systemie zgłoszeniowym.

Powyższe stanowiło naruszenie § 3 ust. 8 i 9 zarządzenia nr 6/2011 z 28 czerwca 2011 r. w sprawie Instrukcji określającej zasady użytkowania samochodów służbowych w Radiu Opole S.A. Zgodnie z tym przepisem rezerwacji samochodu dokonywało się na elektronicznym formularzu zgłoszeniowym. Użycie pojazdu bez dokonanej rezerwacji na elektronicznym formularzu zgłoszeniowym mogło być potraktowane jako wyjazd prywatny, a tym samym jadący pracownik mógł zostać zobowiązany do pokrycia kosztów według stawek ryczałtu wynikającego

¹⁶³ Stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 1/2014 Prezesa Spółki z 9 stycznia 2014 r. w sprawie korzystania dla celów służbowych z samochodów będących własnością Polskiego Radia Regionalnej Rozgłośni w Opolu Radio Opole S.A. przez współpracowników (...).

z obowiązującego rozporządzenia w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

W powyższej sprawie były Prezes Zarządu wyjaśnił: *Samochody O4RADIO i O5RADIO były użytkowane w 2021 roku przez korespondentów radiowych w powiecie głubczyckim (O4RADIO) oraz powiecie strzeleckim i k-kozielskim (O5RADIO), (...). Wymienione samochody nie były dostępne w systemie rezerwacji dla pozostałych pracowników i współpracowników Spółki. W czasie gdy ww. samochody były serwisowane (naprawy, mycie, przeglądy) i znajdowały się na terenie Rozgłośni lub wybranego autoserwisu rezerwacja nie była dokonywana a sporadyczne korzystanie z nich odbywało się za zgodą dyspozytora.*

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, że ww. instrukcja nie przewidywała wyłączenia z obowiązku rezerwacji samochodu na elektronicznym formularzu zgłoszeniowym w przypadku korespondentów radiowych. Tym samym instrukcja ta powinna być stosowana przez wszystkich pracowników oraz współpracowników Spółki.

(akta kontroli str. 3030-3044, 3071-3079, 3304-3452, 3460-3462)

OCENA CZĄSTKOWA

Spółka, prawidłowo gospodarowała swoim majątkiem, na co wskazują wyniki szczegółowego badania próby wydatków. W celu zapewnienia warunków do prawidłowego funkcjonowania, Spółka wynajmowała od innych podmiotów lokale użytkowe, w których prowadzone były studia terenowe (w Nysie i w Kędzierzynie-Koźlu). Zastrzeżenia NIK dotyczyły jednak nieterminowego regulowania zobowiązań z tytułu najmu ww. lokali, pomimo tego, że opóźnienia (od jednego do 33 dni) nie skutkowały zapłatą odsetek przez Spółkę. Stwierdzone w tym obszarze nieprawidłowości dotyczyły również: 1/ zaniechania realizacji niektórych obowiązków zarządcy obiektu znajdującego się przy ul. Strzelców Bytomskich 8 w Opolu, 2/ zaniechania pociągnięcia do odpowiedzialności odszkodowawczej trzech współpracowników Spółki, którzy doprowadzili do uszkodzeń i zniszczeń w samochodach będących jej własnością; 3/ dopuszczenia do korzystania przez pracowników/współpracowników Spółki z samochodów służbowych z naruszeniem wewnętrznych uregulowań dotyczących ich używania.

OBSZAR

5. Rozporządzanie środkami finansowymi

Opis stanu faktycznego

5.1. Przychody netto Spółki w latach 2017-2021 wynosiły od 13 698,9 tys. zł (w 2017 r.) do 17 833,4 tys. zł (w 2020 r.), a w 2021 r. - 17 443,3 tys. zł¹⁶⁴. Głównym źródłem finansowania działalności Spółki we wskazanym okresie były wpływy z abonamentu¹⁶⁵, którego udział w przychodach ogółem zmniejszył się z 72,9% w 2017 r. do 53,6% w 2020 r. W 2021 r. udział ten wyniósł 55,1%. Następną istotną pozycją w przychodach była rekompensata z tytułu utraconych w latach poprzednich wpływów z opłat abonamentowych i nadwyżka abonamentowa¹⁶⁶, której udział w przychodach ogółem kształtował się w 2017 r. na poziomie 13,3%, w kolejnych latach wzrósł do 33,3%¹⁶⁷, a w roku 2021 r. wyniósł 31,9%. Udział przychodów z tytułu reklamy i sponsoringu¹⁶⁸ w przychodach ogółem Spółki zmniejszył się¹⁶⁹ z 8,7% w latach 2017-2018 do 5,3% w 2021 r.

¹⁶⁴ Wzrost o 27,3% w stosunku do 2017 r.

¹⁶⁵ Przychody z abonamentu w latach 2017-2021 wynosiły odpowiednio: 9 987 tys. zł, 10 043,9 tys. zł, 9 622 tys. zł, 9 561,3 tys. zł i 9 606,9 tys. zł.

¹⁶⁶ Przychody z rekompensaty utraconych w latach poprzednich opłat abonamentowych i nadwyżki w latach 2017-2021 wynosiły odpowiednio: 1 819 tys. zł, 2 398,9 tys. zł, 3 863,2 tys. zł, 5 930,3 tys. zł i 5 565,3 tys. zł.

¹⁶⁷ W 2018 r. 16,3%, w 2019 r. 23,6% a w 2020 r. 33,3%.

¹⁶⁸ Przychody z tytułu reklamy i sponsoringu w latach 2017-2021 wynosiły odpowiednio: 1 186,1 tys. zł, 1 281,4 tys. zł, 1 036,6 tys. zł, 914,5 tys. zł i 916,5 tys. zł.

W okresie objętym kontrolą następował wzrost kosztów działalności operacyjnej Spółki. Koszty te zwiększyły się z 15 972,7 tys. zł w 2017 r. do 16 583,8 tys. zł w 2021 r. (o 3,8%).

W latach 2016-2018 wynik finansowy brutto Spółki był ujemny¹⁷⁰ i wyniósł odpowiednio: *minus* 1 446,1 tys. zł, *minus* 2 443,9 tys. zł i *minus* 1 065,1 tys. zł. W 2015 r. oraz w latach 2019-2021 wynik finansowy brutto był natomiast dodatni, tj. w 2015 r. wyniósł 3 456,1 tys. zł, w 2019 r. - 277,4 tys. zł¹⁷¹, w 2020 r. - 1 418,1 tys. zł¹⁷² i w 2021 r. - 738,9 tys. zł¹⁷³.

(akta kontroli str. 3463-3486, 5838-5840)

W okresie objętym kontrolą Spółka nie dokonywała wpłat środków na rzecz Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg¹⁷⁴, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3487-3491)

Spółka uzyskała rekompensaty z tytułu utraconych w latach poprzednich wpływów z opłat abonamentowych (kwota przekazana na rachunek bankowy oraz w postaci skarbowych papierów wartościowych). Środki w gotówce wyniosły: w 2017 r. 1 445,7 tys. zł, a w 2018 r. 1 944,4 tys. zł. W latach 2019-2021 w formie obligacji skarbowych Spółka uzyskała natomiast 17 650 tys. zł (z tego 5 471 tys. zł¹⁷⁵ w 2019 r., 6 000 zł¹⁷⁶ w 2020 r. i 6 179 tys. zł w 2021 r.¹⁷⁷). Spółka zbyła ww. obligacje, osiągając wpływy w łącznej wysokości 15 358,7 tys. zł, tj.: 5 329 tys. zł w 2019 r.¹⁷⁸, 5 959,5 tys. zł w 2020 r.¹⁷⁹ oraz 4 070,3 tys. zł w 2021 r.¹⁸⁰. W latach 2019-2021 różnica pomiędzy wartością nominalną a uzyskaną ze sprzedaży wyniosła łącznie 291,2 tys. zł (1,9% wartości nominalnej), tj. odpowiednio: 142 tys. zł, 40,5 tys. zł, 108,7 tys. zł. Koszty obsługi obligacji wyniosły łącznie: 2,5 tys. zł, z tego w 2019 r. 0,5 tys. zł, w 2020 r. 0,8 tys. zł, a w 2021 r. 1,2 tys. zł.

Dyrektor ds. Ekonomicznych wyjaśnił, że środki otrzymywane przez spółkę w formie rekompensaty przeznaczane są wyłącznie na zadania związane z realizacją misji publicznej. W pierwszej kolejności stanowią uzupełnienie brakujących środków abonamentowych na realizację zadań w poszczególnych kategoriach

¹⁶⁹ Przyczyną spadku przychodów w latach 2019-2021 była sytuacja społeczno-gospodarcza w woj. opolskim.

¹⁷⁰ Strata wynikała przede wszystkim z niedostatecznych wpływów abonamentowych niezbędnych do realizacji misji i pokrycia tzw. „kosztów misyjnych” oraz mocno ograniczonych z powodu kryzysu i dekonunktury na rynku reklamy przychodów własnych.

¹⁷¹ Zysk wynikał głównie z większych niż planowano przychodów (102,3%), w tym ze sprzedaży produktów (102,6%), planu przychodów z KRRiT (103,5%), planu przychodów pozostałej sprzedaży własnej (126,9%) oraz utrzymaniu kosztów na zaplanowanym poziomie (99,8% planu).

¹⁷² Zysk wynikał głównie z osiągnięcia wyższych przychodów (103,1% planu), w tym ze sprzedaży produktów (103,6%), planu przychodów z KRRiT 100,6% oraz planu przychodów pozostałej sprzedaży własnej (147,9%) oraz wykonaniu kosztów na niższym niż zaplanowano poziomie (94,9%).

¹⁷³ Na wynik finansowy miały wpływ przede wszystkim mniejsze przychody abonamentowe oraz mniejsze wpływy z tytułu skarbowych papierów wartościowych (sprzedano mniejszą ilość przyznaných obligacji niż w roku poprzednim oraz mniejsze niż w roku 2020 przychody własne spółki – choć wykonano je w 120,6% założonego planu).

¹⁷⁴ Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg (Dz. U. z 2022 r., poz. 505 ze zm.), dalej: RFRD. Do 31 grudnia 2020 r. Fundusz Dróg Samorządowych – dalej: FDS (na podstawie art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o funduszu dróg samorządowych oraz niektórych innych ustaw).

¹⁷⁵ 5 471 obligacji o wartości jednostkowej 1 tys. zł. Wartość rynkowa obligacji z dnia wpływu obligacji na rachunek maklerski 5 332,6 tys. zł (16 lipca 2019 r.).

¹⁷⁶ 6 000 obligacji o wartości jednostkowej 1 tys. zł. Wartość rynkowa obligacji z dnia wpływu obligacji na rachunek maklerski 5 880 tys. zł (17 kwietnia 2020 r.).

¹⁷⁷ 6 179 obligacji o wartości jednostkowej 1 tys. zł. Wartość rynkowa obligacji z dnia wpływu obligacji na rachunek maklerski 6 157,4 tys. zł. (15 marca 2021 r.).

¹⁷⁸ Zbycie: 19 sierpnia 2019 r. (cena jednostkowa zbycia, dalej: *cjz* 972,1 zł), 23 grudnia 2019 r. (*cjz* 978,40 zł) oraz 13 stycznia 2020 r. (977,20 zł).

¹⁷⁹ Zbycie 18 czerwca 2021 r. (*cjz* 992,10 zł) i 14 stycznia 2021 r. (*cjz* 996,70 zł)

¹⁸⁰ Do 31 grudnia 2021 r. Spółka sprzedała 4 179 sztuk obligacji o wartości nominalnej 4 179 tys. zł. Zbycie 6 maja 2021 r. (*cjz* 995,50 zł), 23 listopada 2021 r. (*cjz* 954 zł) i 30 grudnia 2021 r. (*cjz* 954,50 zł).

programowych, a niewykorzystane nadwyżki w podobny sposób przeznaczane są na realizację zadań misyjnych w kolejnym okresie sprawozdawczym.

(akta kontroli str. 3492-3500, 4119)

5.2. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym za realizację zadań związanych z marketingiem i reklamą odpowiadał Pion Marketingu, w którego skład wchodziło sześć stanowisk¹⁸¹. Struktura zatrudnienia w Pionie Marketingu była zgodna ze schematem organizacyjnym i wynosiła w latach 2017-2021 maksymalnie sześć osób¹⁸². Każdy pracownik Pionu Marketingu otrzymał zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności, który przyjął do stosowania. Zasady wynagradzania pracowników Spółki przyjęte w *Regulaminie Wynagradzania Pracowników Spółki*¹⁸³ nie przewidywały, oprócz wynagrodzenia zasadniczego określonego stawką miesięczną, dodatkowej prowizji z tytułu sprzedaży.

(akta kontroli str. 340-393, 3453-3486, 3501-3532)

Długoterminowe strategie promocji (ww. strategia marketingowa) ujęte zostały w *Strategii 2018-2021* oraz w *Karcie powinności*. W dokumentach tych określono cele oraz działania promocyjne, nie wskazując jednak mierników oraz systemu monitorowania ich realizacji i efektów. Dyrektor Pionu Marketingu wyjaśnił: *Głównym celem strategii promocyjnej Radia było wzmocnienie przekazu programowego i wizerunku Radia Opole poprzez promocję programu radiowego, poszczególnych pasm programowych i prowadzących je wiodących dziennikarzy, szczegółowo opisanych w planach programowo-finansowych i założeń zawartych w Karcie Powinności nadawcy publicznego na lata 2020-2024. Realizacja strategii promocyjnej zbudowana była wokół działalności antenowej Radia Opole, a oceniana była poprzez analizę wskaźników słuchalności na podstawie kupowanych przez Spółkę badań słuchalności RadioTrack, jedyne go rynkowego badania rynku radiowego w Polsce, wykonywanego na zlecenie Komitetu Badań Radiowych, w którego skład wchodziły zsielowane komercyjne grupy radiowe, czyli bezpośrednio stacje konkurencyjne dla Radia Opole na obszarze województwa opolskiego. Miesięczne opracowania badań słuchalności RadioTrack dla Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki dokonywane były przez Sekretarza Programu lub Koordynator ds. sprzedaży, a wyniki i efekty były oceniane na posiedzeniach Zarządu Spółki i Rady Nadzorczej. Systematycznie dokonywane były analizy strony internetowej i mediów społecznościowych wykorzystując takie narzędzia jak m.in. narzędzia SEO, Google Analytics, FB Menedżer Reklam. Płatna promocja w mediach społecznościowych określona była zadanymi zasięgami, aktywnością na poziomie jej planowania na kanałach Facebook i Instagram.*

(akta kontroli str. 3533-3537)

Sprzedaż czasu reklamowego w Spółce należała do zadań Działu Marketingu. Spółka nie zatrudniała podmiotów zewnętrznych (np. agencji, agentów, domów mediowych, handlowców) do sprzedaży czasu reklamowego.¹⁸⁴ Radio Opole uzyskało również przychody ze sprzedaży czasu reklamowego za pośrednictwem spółki Audytorium 17¹⁸⁵, które wyniosły 222,7 tys. zł w 2017 r. (19,2% przychodów

¹⁸¹ Tj.: Dyrektor ds. Marketingu, Koordynator ds. sprzedaży; Stanowisko ds. sprzedaży, Stanowisko ds. sprzedaży czasu antenowego, Stanowisko ds. sprzedaży koncertu życzeń, Stanowisko ds. promocji oraz Stanowisko ds. marketingu.

¹⁸² Po sześć osób w latach 2016-2018, Po pięć osób w latach 2019-2021.

¹⁸³ Tekst jednolity opracowany i zatwierdzony na podstawie Zarządzenia nr 6/2019 Prezesa Zarządu z 17 czerwca 2019 r.

¹⁸⁴ W dniu 30 czerwca 2014 r. zawarto porozumienie w zakresie reprezentacji Rozgłośni Regionalnych Polskiego Radia na rynku reklamowym przez Audytorium 17 sp. z o.o., gdzie uregulowano współpracę stron. Priorytetowym celem spółki córki to pozyskiwanie klientów i sprzedaż produktów radiowych realizowanych na antenach Rozgłośni Radia.

¹⁸⁵ Wartość każdego zlecenia netto była pomniejszana na rzecz spółki córki – przed podziałem na poszczególne Rozgłoszenie Radiowe biorące udział w danej kampanii o 14% prowizji.

z reklamy i sponsoringu Spółki); 382,2 tys. zł w 2018 r. (29,8%); 246,2 tys. zł w 2019 r. (23,8%), 221,7 tys. zł w 2020 r. (24,2%) i 364,2 tys. zł w 2021 r. (39,7%).
(akta kontroli str. 3463-3486, 3538-3544)

W latach objętych kontrolą obowiązywały trzy cenniki emisji reklam w Spółce. Ceny emisji ustalane były na wniosek Audytorium 17 i przedstawiane do akceptacji przez Zarząd Spółki. W okresie objętym kontrolą dwukrotnie dokonano zmiany cen emisji reklam w Spółce, tj. od 1 września 2017 r. ceny wzrosły średnio o 13,3% i od 1 września 2019 r. ceny wzrosły średnio o 39,4%. Zwiększenie cen emisji reklam w stacjach lokalnych miało umożliwić spółce Audytorium 17 konkurencyjne i elastyczne udzielanie rabatów w trakcie negocjacji podczas pozyskiwania nowych klientów i kontraktów. Oprócz sprzedaży cennikowej, sprzedaż czasu antenowego na rynku lokalnym odbywała się w oparciu o tzw. cenniki „pakietów promocyjnych”¹⁸⁶ oraz cennik reklamy internetowej¹⁸⁷. Dyrektor Pionu Marketingu wyjaśnił, że pakiety promocyjne to oferty skierowane przede wszystkim do firm i małych i średnich przedsiębiorstw funkcjonujących w regionie. Celem powstania oferty pakietowej było jak najdłuższe utrzymanie warunków cenowych.

(akta kontroli str. 3463-3486, 3545-3563)

Łączny czas nadawania reklam w Spółce w ciągu roku wyniósł: 248 godzin w 2017 r., 225 godzin w 2018 r., 187 godzin w 2019 r., 176 godzin w 2020 r. oraz 194 godziny w 2021 r. Udział czasu nadawania reklam w rocznym programie stanowił: 2,8% w 2017 r., 2,6% w 2018 r., 2,1% w 2019 r., 2% w 2020 r. i 2,2% w 2021 r.

(akta kontroli str. 3564-3567)

W latach 2018-2021 wpływy reklamowe Spółki malały (z wyjątkiem 2018 r. i 2021 r.), i wyniosły odpowiednio: 1 186,1 tys. zł w 2017 r. (173 reklamodawców), 1 281,4 tys. zł w 2018 r. (155 reklamodawców), 1 036,6 tys. zł w 2019 r. (149 reklamodawców), 914,5 tys. zł w 2020 r. (114 reklamodawców) i 916,5 tys. zł w 2021 r. (103 reklamodawców). W porównaniu z 2017 r. wpływy z reklam w 2021 r. były niższe o 29,4%. Dyrektor Pionu Marketingu wyjaśnił m.in., że głównym elementem rzutującym na poziom sprzedaży czasu reklamowego w Spółce był regularny wzrost ilości reklam pozycjonowanych w Internecie (trend). Mnogość opcji oferowanych przez Internet (Google Ads, www, socjal media, inne) pozwala przedsiębiorcom na precyzyjne zaplanowanie budżetów reklamowych, odpowiedni wybór i dostosowanie strategii marketingowych, natychmiastowe rozpoczęcie realizacji kampanii oraz podgląd i badanie jej efektów w czasie rzeczywistym. Siłą Internetu jest mnogość dostępnych nieodpłatnych rozwiązań pozwalających na kreację reklamy (np. Canova, Crello). Na spadek wpłynęły również sytuacja gospodarcza i ekonomiczna kraju, sytuacja polityczna w Polsce oraz epidemia COVID-19.

Przychody z tytułu sponsoringu w Spółce rosły z roku na rok (z wyjątkiem 2020 r.) i wynosiły: 12 tys. zł w 2017 r.¹⁸⁸, 3,6 tys. zł w 2018 r.¹⁸⁹; 22,5 tys. zł w 2019 r.¹⁹⁰; 19 tys. w 2020 r.¹⁹¹; 22,1 tys. zł w 2021 r.¹⁹². Corocznie następował również wzrost przychodów z tytułu sprzedaży reklamy internetowej (z wyjątkiem 2019 r.), które

¹⁸⁶ Pakiety te obejmowały konkretną ilość emisji spotu o określonej długości oraz zryczałtowany rabat specjalny. Były to cztery pakiety: „Kurier ogłoszeniowy”, „Trzydzieści i pięć”, „Czterdzieści i pięć” oraz „Sześćdziesiąt”. Cenniki niezmienniane od 1 stycznia 2015 r.

¹⁸⁷ Tj. banner (1404x180px) umieszczany na stronie internetowej Spółki na określoną ilość dni oraz zryczałtowany rabat specjalny. Cennik niezmienniany od 1 stycznia 2012 r.

¹⁸⁸ Dla 175 audycji pozyskano pięciu sponsorów.

¹⁸⁹ Dla 100 audycji pozyskano jednego sponsora.

¹⁹⁰ Dla 613 audycji pozyskano sześciu sponsorów.

¹⁹¹ Dla 808 audycji pozyskano czterech sponsorów.

¹⁹² Dla 632 audycji pozyskano ośmiu sponsorów.

wynosiły: 3 tys. zł w 2017 r. (jeden zleceniodawca); 7,5 tys. zł w 2018 r. (trzech zleceniodawców); 4 5 tys. zł w 2019 r. (dwóch zleceniodawców), 17,9 tys. zł (dwóch zleceniodawców) i 19,2 tys. zł w 2021 r. (sześciu zleceniodawców). Dyrektor Pionu Marketingu wyjaśnił, że w Spółce nie zawierano umów i rozliczeń barterowych.

(akta kontroli str. 3463-3486, 3568-3631)

Wpływy reklamowe i ze sponsoringu Spółki w latach 2017-2021 uzyskane od spółek Skarbu Państwa wyniosły łącznie 393,8 tys. zł¹⁹³. Największe wpływy uzyskano od Grupy Azoty ZAK S.A. (139 tys. zł), PR Wrocław (66,2 tys. zł), Energa S.A. (32 tys. zł), Polskiego Radia S.A. (31 tys. zł) i TVP (24,6 tys. zł). W latach 2017-2021 udział przychodów z tytułu emisji reklam i sponsoringu, uzyskanych od spółek Skarbu Państwa, do przychodów z reklam i sponsoringu ogółem Spółki stanowił odpowiednio: 5,8% (68,8 tys. zł) w 2017 r., 6,9% (88,9 tys. zł) w 2018 r., 6,5% (67,1 tys. zł) w 2019 r., 10,8% (99,2 tys. zł) w 2020 r.¹⁹⁴ i 7,6% (69,8 tys. zł) w 2021 r. Wpływy reklamowe i ze sponsoringu Radia Opole uzyskane od jednostek samorządu terytorialnego¹⁹⁵ wyniosły łącznie 844,7 tys. zł¹⁹⁶. Największe wpływy uzyskano od: Województwa Opolskiego (258,6 tys. zł), Miasta Opole (79,4 tys. zł), Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego (22,5 tys. zł) i Gminy Prudnik (21,1 tys. zł). W latach 2017-2021 udział przychodów z tytułu emisji reklam i sponsoringu samorządów do przychodów z reklam i sponsoringu ogółem Spółki wzrastał, z wyjątkiem 2018 r. i 2021 r., tj. stanowił odpowiednio: 15,4% (182,4 tys. zł), 14,7% (187,8 tys. zł), 14,8% (153,3 tys. zł), 20,3% (186,1 tys. zł) i 14,7% 135,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 3632-3633)

Umowy, na których podstawie Radio Opole pozyskiwało nagrody z rynku do konkursów antenowych, wprowadzano do rejestru umów Spółki. W latach 2017-2021 zawarto łącznie 151 takich umów o wartości 396,2 tys. zł (netto), z tego odpowiednio: w 2017 r. 28 i 89,3 tys. zł, w 2018 r. - 8 i 105 tys. zł, w 2019 r. - 35 i 98 tys. zł, w 2020 r. 26 i 55,8 tys. zł, a w 2021 r. - 24 umowy o wartości 48,1 tys. zł. Umowy te rozliczane były w formie kompensaty wzajemnych należności i wymiany stosownych faktur. Nagrody te stanowiły m.in. bony podarunkowe do wykorzystania w sieci sklepów, zaproszenia na wydarzenia kulturalno-sportowe, vouchery usługowe oraz czujki czadu i dymu. Dyrektor Pionu Marketingu wyjaśnił, że Spółka nie prowadzi osobnej ewidencji pozyskanych nagród na potrzeby konkursów antenowych (nagrody wyszczególnione zostały w zapisach umowy). Spółka prowadziła natomiast ewidencję protokołów wydań nagród/gadżetów dla laureatów konkursów.

(akta kontroli str. 3634-3726)

Ewidencja zawartych umów w zakresie działalności reklamowej prowadzona była w systemie MediaCom¹⁹⁷. W odniesieniu do faktur, których termin płatności upłynął, prowadzone były działania upominające kontrahenta, później postępowania windykacyjne a następnie sądowe. W poszczególnych latach liczba postępowań zakończonych w sądzie wyniosła: w 2017 r. pięć, w 2018 r. cztery, w 2019 r. jedna, w 2020 r. cztery, w 2021 r. zero.

(akta kontroli str. 3727-3736, 5508-5515)

5.3. Według stanu na koniec poszczególnych lat okresu 2015-2021, w Spółce zatrudnionych było od 76 do 90 osób. Średnie zatrudnienie w przeliczeniu na

¹⁹³ Z tego wpływy reklamowe 393,2 tys. zł a wpływy ze sponsoringu 0,6 tys. zł.

¹⁹⁴ Z tego wpływy reklamowe 98,6 tys. zł a ze sponsoringu 0,6 tys. zł.

¹⁹⁵ Z uwzględnieniem wojewódzkiej jednostki organizacyjnej oraz związków i stowarzyszeń.

¹⁹⁶ W tym wpływy reklamowe 843,1 tys. zł a wpływy ze sponsoringu 1,6 tys. zł.

¹⁹⁷ Oprogramowanie do planowania i emisji reklam.

pełnozatrudnionych wynosiło odpowiednio: 73; 79,4; 82,4; 88; 84,2; 81,9 i 84,2. Stan osobowy w Spółce pomiędzy 2015 r. a 2021 r. zwiększył się o 14 osób¹⁹⁸.

Wzrost zatrudnienia nastąpił w grupie dziennikarzy honoraryjnych (z 32 do 46 osób), a zmniejszenie w grupie pracowników „pozatwórczych” (z 19 do 11 osób).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. struktura zatrudnienia w Spółce przedstawiała się następująco:

- pracownicy twórczy (m.in. dziennikarze, obsługa pionu programowego) – 46 osób (41,7 etatów);
 - pracownicy techniczni (m.in. realizacja techniczna, emisja, serwis urządzeń) – 18 osób (17,88 etatów);
 - pracownicy „pozatwórczy” (m.in. administracja, pracownicy ds. organizacyjno-personalnych, pracownicy ds. ekonomiczno-finansowych, pracownicy ds. marketingu oraz pracownicy gospodarczy) – 11 osób (11,45 etatów);
 - kadra zarządzająca (m.in. dyrektorzy, kierownicy) – 15 osób (13,71 etatu).
- (akta kontroli str. 3463-3486, 5841-5847)

W okresie objętym kontrolą w Spółce zatrudniono na podstawie umów o pracę na czas określony 25 osób, z tego osiem w 2018 r.¹⁹⁹, dwie w 2019 r.²⁰⁰, sześć w 2020 r.²⁰¹ oraz dziewięć osób w 2021 r.²⁰² Główny Specjalista ds. Personalnych wyjaśnił, że zatrudnienie odbywa się na podstawie decyzji Zarządu, zgodnie z *Procedurą Rekrutacji Pracowników Polskiego Radia Regionalnej Rozgłośni w Opolu Radio Opole S.A.*²⁰³. Zgodnie z punktem 6.2 i 6.3. ww. instrukcji *procedurę rekrutacyjną pracowników inicjuje Zarząd Radia Opole z inicjatywy własnej oraz na wniosek dyrektora zarządzającego pionem organizacyjnym lub kierownika komórki organizacyjnej. Zarząd Radia Opole może odstąpić od procedury rekrutacyjnej w szczególnie uzasadnionych przypadkach.* W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2021 r. cztery osoby zostały zatrudnione na podstawie postępowania rekrutacyjnego, a w przypadku pozostałych 21 zatrudnionych pracowników były Prezes Zarządu odstąpił od stosowania procedury rekrutacyjnej. Były Prezes Zarządu wyjaśnił m.in: *Rekrutacja 21 osób, wskazana odbyła się bez stosowania Procedury rekrutacji pracowników zgodnie z jej punktem 6.3, na skutek zastosowania wyjątku opisanego jako szczególnie uzasadniony przypadek. Przyjęcie wskazanej formuły nie jest zabronione, a wymaga wskazania jedynie właściwego uzasadnienia. Nie jest możliwe dokonanie w tym zakresie jakiegoś uogólnienia albowiem każdy z przypadków zatrudnienia należałoby omówić odrębnie wskazując przesłanki podjęcia decyzji w tym przedmiocie. Te przesłanki, to między innymi np. zapotrzebowanie na świadczone usługi, przygotowanie kandydata do spełnienia tego zapotrzebowania, brak innych osób spełniających oczekiwania pracodawcy, itp.*

(akta kontroli str. 3463-3486, 3795-3935, 5660-5681)

¹⁹⁸ Wzrost z 73 etatu do 84,21 etatu, o 11,21 etatu.

¹⁹⁹ Cztery osoby na stanowiskach redaktorów w Redakcji Informacji Spółki; trzy osoby na stanowiskach specjalistów ds. nowych mediów w Redakcji Nowych Mediów oraz jedną osobę na stanowisku serwisanta-elektronika w Dziale Technicznym.

²⁰⁰ Jedną osobę na stanowisku redaktora w Redakcji Informacji oraz jedną osobę na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży czasu antenowego w Dziale Marketingu.

²⁰¹ Trzy osoby na stanowiskach redaktorów w Redakcji Informacji, jedną osobę na stanowisku redaktora w Redakcji Muzycznej, jedną osobę na stanowisku redaktora Pasma Programowego oraz jedną osobę na stanowisku sprzątaczkę w Dziale Administracyjnym.

²⁰² Pięć osób na stanowiskach redaktorów w Redakcji Informacji (3), w Redakcji Muzycznej (1) i Pasma Programowego (1) oraz po jednej osobie na stanowisku specjalisty ds. nowych mediów w Redakcji Nowych Mediów, na stanowisku sprzątaczkę w Dziale Administracji oraz na stanowisku Dyrektora ds. Organizacyjno-Personalnych w Pionie Organizacyjno-Personalnym oraz na stanowisku specjalisty ds. wynagrodzeń i finansów w Dziale Księgowości.

²⁰³ Wprowadzonej zarządzeniem nr 1/2016 Prezesa Zarządu z 13 kwietnia 2016 r. Dalej: *Procedura Rekrutacji Pracowników.*

W latach 2017-2021 rozwiązano umowy o pracę z 26 pracownikami.

(akta kontroli str. 3795-3803)

W okresie objętym kontrolą, w poszczególnych latach na wynagrodzenia brutto pracowników Spółki (bez składek na ubezpieczenie społeczne) wydatkowano odpowiednio: 6 412,5 tys. zł w 2017 r.²⁰⁴; 6 657,8 tys. zł w 2018 r.; 6 524,6 tys. zł w 2019 r.; 7 067,4 tys. zł w 2020 r. oraz 8 211,1 tys. zł w 2021 r. Wydatki te wzrosły o 1 789, tys. zł (28%), co wynikało zarówno z podwyżek wynagrodzeń pracowników, jak i zwiększenia ich liczby. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w Spółce w 2021 r. wyniosło 8,1 tys. zł i było wyższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2017 r. o 24,6%²⁰⁵. Największy wzrost kosztów na wynagrodzenia nastąpił w grupie pracowników „pozatwórczych” (o 764,4 tys. zł²⁰⁶, przeciętnie o 4,1 tys. zł²⁰⁷), pracowników twórczych (o 495,5 tys. zł²⁰⁸, przeciętnie 0,1 tys. zł²⁰⁹), pracowników etatowych otrzymujących honoraria (o 365 tys. zł²¹⁰, nastąpił jednak spadek przeciętnego wynagrodzenia o 0,3 tys. zł²¹¹); pracowników technicznych (o 341,2 tys. zł²¹², przeciętnie o 1,4 tys. zł²¹³) oraz kadry kierowniczej (o 174 tys. zł²¹⁴, przeciętnie o 1,2 tys. zł). Wynagrodzenie Zarządu w 2017 r. wyniosło 1 654,5 tys. zł (przeciętne wynagrodzenie miesięczne 20,9 tys. zł)²¹⁵.

(akta kontroli str. 3463-3486)

Na podstawie umów cywilnoprawnych ze Spółką w latach 2017-2021 współpracowały odpowiednio:

- 34 osoby w 2017 r. (29 osób na podstawie umów z przeniesieniem autorskich praw majątkowych, cztery osoby na podstawie umów bez przeniesienia autorskich praw majątkowych oraz jedna osoba na podstawie umowy o zarządzanie);
- 25 osób w 2018 r. (19 osób na podstawie umów z przeniesieniem autorskich praw majątkowych, pięć osób na podstawie umów bez przeniesienia autorskich praw majątkowych oraz jedna osoba na podstawie umowy o zarządzanie);
- 31 osób w 2019 r. (25 osób na podstawie umów z przeniesieniem autorskich praw majątkowych, pięć osób na podstawie umów bez przeniesienia autorskich praw majątkowych oraz jedna osoba na podstawie umowy o zarządzanie);
- 46 osób w 2020 r. (39 osób na podstawie umów z przeniesieniem autorskich praw majątkowych, sześć osób na podstawie umów bez przeniesienia autorskich praw majątkowych oraz jedna osoba na podstawie umowy o zarządzanie);

²⁰⁴ Dla porównania w 2016 r. na wynagrodzenie brutto pracowników Spółki wydatkowano 5 165,3 tys. zł (pracowników twórczych 979,8 tys. zł, pracowników technicznych 686,2 tys. zł; pracowników pozatwórczych 809,9 tys. zł, kadre kierowniczą 1 128 tys. zł, zarząd 248,3 tys. zł, pracowników etatowych otrzymujących honoraria 1 313,1 tys. zł).

²⁰⁵ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło w 2017 r. 6,5 tys. zł, w 2018 r. 6,3 tys. zł; w 2019 r. 6,5 tys. zł; w 2020 r. 7,2 tys. zł.

²⁰⁶ Koszty wynagrodzeń za 2017 r. 749,5 tys. zł; w 2018 r. 1 091,6 tys. zł; w 2019 r. 1 040,8 tys. zł; w 2020 r. 1 100,1 tys. zł; w 2021 r. 1 180,5 tys. zł.

²⁰⁷ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło w 2017 r. 3,6 tys. zł, w 2018 r. 5,1 tys. zł; w 2019 r. 5,4 tys. zł; w 2020 r. 6,6 tys. zł oraz w 2021 r. 7,7 tys. zł.

²⁰⁸ Koszty wynagrodzeń za 2017 r. 1 151,6 tys. zł; w 2018 r. 1 626,2 tys. zł; w 2019 r. 1 361,2 tys. zł; w 2020 r. 1 646,7 tys. zł; w 2021 r. 2 014,1 tys. zł.

²⁰⁹ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło w 2017 r. 4 tys. zł, w 2018 r. 3,7 tys. zł; w 2019 r. 3,4 tys. zł; w 2020 r. 3,9 tys. zł oraz w 2021 r. 4,1 tys. zł.

²¹⁰ Koszty wynagrodzeń za 2017 r. 1 654,5 tys. zł; w 2018 r. 1 678,5 tys. zł; w 2019 r. 1 687,3 tys. zł; w 2020 r. 1 692,1 tys. zł; w 2021 r. 2 019,8 tys. zł.

²¹¹ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło w 2017 r. 4,4 tys. zł, w 2018 r. 3,8 tys. zł; w 2019 r. 4,2 tys. zł; w 2020 r. 4,1 tys. zł oraz w 2021 r. 4,1 tys. zł.

²¹² Koszty wynagrodzeń za 2017 r. 839,3 tys. zł; w 2018 r. 988,1 tys. zł; w 2019 r. 1 024 tys. zł; w 2020 r. 1 100,1 tys. zł; w 2021 r. 1 180,5 tys. zł.

²¹³ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło w 2017 r. 4,1 tys. zł, w 2018 r. 4,5 tys. zł; w 2019 r. 4,5 tys. zł; w 2020 r. 4,8 tys. zł oraz w 2021 r. 5,5 tys. zł.

²¹⁴ Koszty wynagrodzeń za 2017 r. 1 500,2 tys. zł; w 2018 r. 1 273,5 tys. zł; w 2019 r. 1 411,3 tys. zł; w 2020 r. 1 323,3 tys. zł; w 2021 r. 1 482,8 tys. zł.

²¹⁵ Umowa o pracę od 31 marca 2016 r. do 31 lipca 2017 r. (od 1 sierpnia 2017 r. kontrakt menedżerski).

- 69 osób w 2021 r. (47 osób na podstawie umów z przeniesieniem autorskich praw majątkowych, 21 osób na podstawie umów bez przeniesienia autorskich praw majątkowych oraz jedna osoba na podstawie umowy o zarządzanie).

W porównaniu z 2017 r. w 2021 r. nastąpił dwukrotny wzrost liczby umów cywilnoprawnych. Osobom współpracującym ze Spółką na podstawie ww. umów wypłacono wynagrodzenie w łącznej wysokości odpowiednio 203,7 tys. zł, 418,9 tys. zł, 513,3 tys. zł, 614 tys. zł oraz 1 029,1 tys. zł. W 2021 r. nastąpił zatem wzrost takich wynagrodzeń o 405% w stosunku do 2017 r.

(akta kontroli str. 3463-3486)

Warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą określono w Regulaminie wynagradzania pracowników Polskiego Radia Regionalnej Rozgłośni w Opolu Radio Opole S.A. (dalej: *Regulamin Wynagradzania*)²¹⁶.

(akta kontroli str. 4121-4168)

W 2021 r. 33 dziennikarzom producentom Spółka wypłaciła wynagrodzenie honoracyjne w wysokości 579,3 tys. zł, 22 dziennikarzom współpracownikom 265,5 tys. zł zaś 41 dziennikarzom zatrudnionym na umowę o pracę 1 801,3 tys. zł. Szczegółowym badaniem objęto wydatki na wynagrodzenia honoracyjne ośmiu dziennikarzy²¹⁷ wykonujących w 2021 r. dla Spółki audycje radiowe o charakterze publicystycznym²¹⁸. W wyniku tego badania ustalono, że były Prezes Zarządu stosował różnice w honoracyjnym wynagradzaniu dziennikarzy Spółki. Zróżnicowanie wynagrodzeń wystąpiło na korzyść dziennikarzy zatrudnionych na podstawie umów producenckich oraz współpracowników. I tak: a/ dziennikarze producenci uzyskali średnio 3 tys. zł za godzinę audycji²¹⁹; b/ dziennikarze współpracownicy - średnio 3,6 tys. zł za godzinę audycji²²⁰; c/ a pracownicy Spółki - średnio 0,7 tys. zł za godzinę audycji²²¹. Dziennikarze Spółki zatrudnieni na umowę o pracę uzyskali średnio o 4,3 razy mniej od dziennikarzy producentów i o 5,1 razy mniej od współpracowników. Były Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że: *Nie jest możliwe dokonanie odpowiedzi na pytanie w zakresie wyjaśnienia różnic w honoracyjnym wynagrodzeniu dziennikarzy na korzyść dziennikarzy zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych (...). Każdy z przypadków musiałby być omawiany odrębnie. Dokonywanie statystyki w tym zakresie jest nie miarodajne. Nie można bowiem, dla wyjaśnienia różnic przyjętych stawek dla określonych osób, przyjmować jakiejś średniej albowiem strony wskazanych przykładowo w piśmie umów, mają zindywidualizowane przymioty osobiste, charakterystyczny dla siebie dorobek twórczy i zawodowy, zupełnie odmienne kategorie ochrony wizerunku itp. Są to generalnie osoby znane publicznie, z odpowiednim dorobkiem naukowym, warsztatowym, autorskim. Nie wiem w jaki sposób i według jakiego „miernika” należałoby porównywać np. osoby (...). Co więcej, nie wiem też, w jaki sposób miałbym porównywać osoby (...) z osobami (...). Ponadto skład redakcji publicystyki, w ostatnich trzech latach, z przyczyn będących poza zarządem, uległ poważnym zmianom. Z radia odeszło, z własnych powodów, troje lokalnych publicystów (dwóch do TVP, jedna do Radia DOXA).*

²¹⁶ Zarządzenia Prezesa nr: 8/2016 z 15 grudnia 2016 r. (tekst jednolity z 15 grudnia 2016 r.), 4/2017 z 30 maja 2017 r. (tekst jednolity z 13 czerwca 2017 r.) oraz 6/2019 z 17 czerwca 2019 r. (tekst jednolity z 1 lipca 2019 r.)

²¹⁷ Trzech dziennikarzy, z którymi zawarto umowy producenckie (dalej: dziennikarze producenci), dwóch dziennikarzy z którymi zawarto umowy o dzieło (dalej: dziennikarze współpracownicy) oraz trzech pracowników Radia zatrudnionych na podstawie umów o pracę. Spośród ww. osób co najmniej pięć prowadziło również audycje w mediach o ogólnopolskim zasięgu.

²¹⁸ W jednym przypadku audycje o charakterze muzycznym.

²¹⁹ Od 0,9 tys. zł (za godzinę audycji o charakterze muzyczną) do 5,7 tys. zł (za audycję o charakterze publicystycznym).

²²⁰ Od 2,2 tys. zł do 4,9 tys. zł za godzinę audycji o charakterze publicystycznym.

²²¹ Od 0,6 tys. zł do 1 tys. zł za godzinę audycji o charakterze publicystycznym.

Kolejna, czwarta osoba, przebywa na długoterminowym chorobowym, piątej wygasła umowa o dzieło, a w lutym 2020 roku zmarł publicysta i koordynator redakcji, który od dwóch dekad był kluczowym dziennikarzem rozgłośni, który głównie zajmował się tematyką polityczną. Z powodu uszczuplenia zespołu o sześć osób i w celu utrzymania jakości radiowej publicystyki, koniecznym przedsięwzięciem zarządu było uzupełnienie i wzmocnienie zespołu mocno osłabionej, w tak krótkim czasie, redakcji. Stąd fakt pojawienia się w Radiu Opole takich znanych i lubianych redaktorów i publicystów jak (...). Udział tych osób w programie sprawił, że powstała jeszcze dodatkowa korzyść z takiej współpracy, bowiem osoby zatrudnione etatowo w redakcji, na ogół z niewielkim stażem pracy, mają możliwość podnosić swój warsztat zawodowy poprzez współprowadzenie wybranych audycji m.in. z red. (...).
(akta kontroli str. 3933-4118, 4120, 5658-5662)

Były Prezes Zarządu od dnia powołania na stanowisko do dnia 31 lipca 2017 r. był zatrudniony w Spółce na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 3 stycznia 2007 r. W dniu 22 czerwca 2017 r., w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi Spółkami²²², podpisał ze Spółką reprezentowaną przez RN, porozumienie w sprawie rozwiązania umowy o pracę. Zrzekł się w niej wszelkich roszczeń wobec Spółki (pracodawcy) wynikających z umowy o pracę. W dniu 22 czerwca 2017 r. RN zawarła z byłym Prezesem umowę o świadczenie usług zarządzania z mocą obowiązującą od 1 sierpnia 2017 r.²²³ W umowie określono, że będzie on otrzymywał stałe wynagrodzenie miesięczne w wysokości czterokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw (bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego), ogłoszonego przez Prezesa GUS. Oprócz wynagrodzenia stałego byłemu Prezesowi przysługiwać miało wynagrodzenie zmienne, uzależnione od poziomu realizacji celów zarządczych w wysokości nie przekraczającej 50% wynagrodzenia stałego w poprzednim roku obrotowym. Ponadto, zgodnie z umową, Spółka zobowiązała się do udostępnienia byłemu Prezesowi do korzystania w zakresie niezbędnym do wykonywania usług urządzenia techniczne oraz inne zasoby stanowiące mienie Spółki, a w szczególności: 1/ pomieszczenia biurowe wraz z wyposażeniem; 2/ samochód służbowy; 3/ telefon komórkowy; 4/ komputer przenośny wraz z niezbędnym dodatkowym wyposażeniem. Ustalono też maksymalne limity miesięczne kosztów zakupu paliwa i wykorzystania określonych środków łączności odpowiednio w wysokości 1,5 tys. zł i 0,5 tys. zł, ponoszonych w zakresie niezbędnym do realizacji umowy. Umowa została zawarta na czas pełnienia przez byłego Prezesa funkcji w oparciu o mandat trwający w okresie jednej kadencji do czasu jej wygaśnięcia, ze wskazaniem, że może być rozwiązana przez każdą ze stron za porozumieniem stron, z zachowaniem trzymiesięcznego terminu wypowiedzenia w przypadku pełnienia przez byłego Prezesa funkcji członka Zarządu przez okres co najmniej 12 miesięcy. Umowa zawierała klauzulę dotyczącą obowiązku zachowania przez byłego Prezesa tajemnicy przedsiębiorstwa Spółki i informacji poufnych; zakazu konkurencji w okresie umowy oraz po ustaniu funkcji; uzyskania zgody RN na planowane objęcie funkcji w organach innych podmiotów, nabycie udziałów albo akcji w innej spółce handlowej, jak też wykonywanie pracy lub świadczenie usług na rzecz innych podmiotów na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia lub na podstawie innego stosunku prawnego.

(akta kontroli str. 305-339, 3463-3864)

W Regulaminie Wynagradzania określono, że w Spółce tworzy się fundusz nagród z zysku, które mają charakter uznaniowy. Nagrody przyznaje Zarząd Spółki

²²² Dz. U. z 2020, poz. 1907 ze zm.

²²³ Dwukrotnie aneksowaną; 11 września 2017 r. oraz 30 stycznia 2018 r.

w porozumieniu z dyrektorami i kierownikami komórek organizacyjnych biorąc pod uwagę wkład i zaangażowanie pracownika w osiągnięcie wyniku finansowego Spółki. W latach 2017-2021 Spółka wypłaciła nagrody 371 osobom w łącznej wysokości 878 tys. zł. Stwierdzono, że we wszystkich przypadkach nagród przyznanych w latach 2017-2021 do akt osobowych pracowników nie złożono odpisu zawiadomienia o przyznaniu nagrody, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 3463-3486, 4121-4186)

Były Prezes Zarządu wyjaśnił, że w Spółce nie funkcjonuje Program Pomocy Przedemerytalnej. W Regulaminie wynagradzania pracowników zawarto zapis, że na dwa lata przed osiągnięciem wieku emerytalnego, pracodawca dokonuje podwyższenia wynagrodzenia zasadniczego pracownika od 5% do 10%. W okresie objętym kontrolą były Prezes Zarządu w trzynastu przypadkach, na dwa lata przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników Spółki, podniósł im wynagrodzenie zasadnicze

(akta kontroli str. 3463-3864, 4187)

Spośród osób, z którymi w latach 2017-2021 rozwiązano umowy o pracę na mocy porozumienia stron w 11 przypadkach nastąpiło to w związku z przejściem na emeryturę. Osobom tym wypłacono odprawy emerytalne w łącznej wysokości 168 tys. zł²²⁴.

(akta kontroli str. 3463-3864, 4188)

W latach 2017-2021 Spółka była stroną siedmiu sporów sądowych z pracownikami, z których do końca 2021 r. zakończono sześć²²⁵. W wyniku zakończenia czterech postępowań sądowych Spółka wypłaciła pracownikom odszkodowania w wysokości 113,4 tys. zł, odsetki w wysokości 19,9 tys. zł oraz poniosła koszty zastępstw procesowych w wysokości 10,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 3463-3864, 4189-4223)

W okresie objętym kontrolą w Spółce praktyki studenckie i dziennikarskie staże zawodowe odbyło ogółem 82 praktykantów/stażystów, z tego 18 w 2017 r., 10 w 2018 r., 18 w 2019 r., 16 w 2020 r. i 20 w 2021 r. Koszt wynagrodzeń dla opiekunów zawodowych praktyk studenckich oraz opiekunów dziennikarskich stażów zawodowych wyniósł łącznie 17,4 tys. zł²²⁶.

(akta kontroli str. 3463-3864)

5.4. W Spółce nie obowiązywały odrębne procedury dotyczące zakupu usług obcych. Obowiązywały natomiast: 1/ *Regulamin udzielania zamówień publicznych do 130 tys. zł* oraz *Regulamin udzielania zamówień publicznych do 30 tys. euro*²²⁷. W latach 2017-2021 Spółka poniosła koszty zakupu usług obcych w łącznej wysokości 18 901,9 tys. zł, z tego: 3 983,4 tys. zł w 2017 r., 3 821,8 tys. zł w 2018 r., 4 135,7 tys. zł w 2019 r., 3 891,2 tys. zł w 2020 r. i 3 069,8 tys. zł w 2021 r.

(akta kontroli str. 3463-3864, 4224-4254)

Szczegółową analizą objęto trzy umowy na zakup usług obcych w łącznej kwocie 6 238,4 tys. zł, zawartych na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²²⁸ oraz ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo

²²⁴ W 2017 r. 57,5 tys. zł, w 2018 r. 14,9 tys. zł, w 2019 r. 20,7 tys. zł, w 2020 r. 34,9 tys. zł i w 2021 r. 39,8 tys. zł.

²²⁵ Jeden pozew wycofany z Sądu Pracy i zawarta ugoda, w wyniku której Spółka wypłaciła odszkodowanie w wysokości 14 tys. zł.

²²⁶ 4,5 tys. zł w 2017 r., 3,1 tys. zł w 2018 r., 3,8 tys. zł w 2019 r., 2,4 tys. zł w 2020 r. i 3,6 tys. zł w 2021 r.

²²⁷ Dalej: *Procedury Zakupowe*.

²²⁸ Dz. U. z 2019 r., poz. 1843, ze zm. – uchylona z dniem 1 stycznia 2021 r.

zamówień publicznych²²⁹. Umowy te obejmowały: 1/ Świadczenie usług kompleksowej ochrony osób i mienia Spółki na obszarach i obiektach znajdujących się w Opolu przy ul. Strzelców Bytomskich 8 w systemie całodobowym oraz przy ul. Piastowskiej 19a i ul. Barlickiego 7 w systemie patrolowym oraz świadczenie usługi polegające na obsłudze recepcji znajdującej się w budynku przy ul. Strzelców Bytomskich 8 (2021 r.); 2/ Usługi emisji programu radiowego w siedmiu lokalizacjach regionu, tj. Chrzelice, Brzeg, Głubczyce, Namysłów, Paczków i Wysoka, w okresie od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2024 r. (2020 r.) oraz 3/ Dostawa i montaż klimatyzacji w budynkach Radia Opole S.A. (2020 r.). W wyniku analizy ustalono, że w Spółce prawidłowo dokonano wyboru trybu udzielenia zamówienia, postępowania zostały rzetelnie udokumentowane, a zamówienia, z jednym wyjątkiem opisanym w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, realizowano terminowo i zgodnie z umowami.

(akta kontroli str. 4255-4445, 4572-4884)

W wyniku kontroli 13 zamówień na łączną kwotę 232,3 tys. zł, udzielonych przez Spółkę w latach 2020-2021, firmie Boat.Systems Sp. z o.o.²³⁰, które ze względu na wartość nie podlegały przepisom wskazanych wyżej ustaw stwierdzono, że przedmiotowe postępowania zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi w Spółce *Procedurami Zakupowymi*. Ustalono też, że: 1/ w siedmiu sprawach zapytanie ofertowe zostało wysłane do co najmniej trzech firm; 2/ w sześciu sprawach, w których zamówienie mogła wykonać tylko firma, tj. Beoat.Systems S.A., Spółka uzasadniła ten fakt; 3/ we wszystkich trzynastu sprawach Dyrektor ds. Technicznych sporządził notatkę służbową z przeprowadzonej procedury dotyczącej udzielenia zamówienia, a były Prezes Zarządu wyraził zgodę na realizację zamówienia.

(akta kontroli str. 4480-4571)

5.5. NWZ podjęło uchwałę Nr 2 z 16 kwietnia 2019 r.²³¹ w sprawie uzyskania przez Spółkę zgody RN na zawarcie lub zmianę umów o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usług doradztwa związanego z zarządzaniem, jeżeli wysokość wynagrodzenia przewidzianego za świadczone usługi łącznie w tej samej umowie lub innych umowach zawieranych z tym samym podmiotem przekracza 100 tys. zł netto w stosunku rocznym. W tym samym dniu NWZ podjęło uchwałę Nr 3 w sprawie przedkładania WZ przez Zarząd Spółki sprawozdania w zakresie ponoszenia wydatków reprezentacyjnych oraz wydatków na ww. usługi, a także sprawozdania ze stosowania dobrych praktyk za ubiegły rok obrotowy, w której określono termin przekazywania tych sprawozdań do końca 3 miesiąca od dnia bilansowego. W okresie objętym kontrolą Zarząd Spółki przyjął jedno sprawozdanie o wydatkach reprezentacyjnych za 2020 r.

(akta kontroli str. 4885-4894)

W Spółce nie funkcjonował fundusz reprezentacyjny. W latach 2017-2021 koszty reprezentacji wyniosły ogółem 248,4 tys. zł, z tego 120,8 tys. zł w 2017 r.,

²²⁹ Dz. U. poz. 2020, ze zm.

²³⁰ Tj. 1/ Zakup licencji oprogramowania do wirtualizacji; 2/ Rozbudowa systemu dyskowego Spółki; 3/ Zakup licencji i aktualizacji serwera; 4/ Zakup przełączników warstwy rdzenia sieci oraz sieciowych kart serwerowych; 5/ Przedłużenie usługi wsparcia licencji dla kopii zapasowej IBM (...); 6/ Zakup uzupełniający dysków do macierzy IBM; 7/ Przedłużenie usługi wsparcia licencji dla systemu kopii zapasowej IBM; 8/ Wymiana serwera kopii zapasowej wraz z usługą instalacji i rekonfiguracji środowiska; 9/ Zakup usługi przedłużenia wsparcia technicznego przełączników warstwy rdzenia sieci; 10/ Przedłużenie subskrypcji licencji serwera pocztowego; 11/ Zakup trzeciego serwera w celu rozbudowy środowiska VMware do zabudowania klastra; 12/ Zakup aktualizacji oprogramowania wirtualizacyjnego; 13/ Przedłużenie usługi wsparcia licencji dla systemu kopii zapasowej IBM na kolejną 12 miesięcy.

²³¹ Rep. A nr 9516/2019.

62,6 tys. zł w 2018 r., 30,7 tys. zł w 2019 r., 16 tys. zł w 2020 r. i 18,3 tys. zł w 2021 r. Kontrolą objęto wydatki poniesione w miesiącach: luty i sierpień w latach 2019-2021 r., w łącznej wysokości 6,4 tys. zł. Analiza wykazała, że wydatki te zostały poniesione m.in. na usługi gastronomiczne, cateringowe, zakup wiązanek pogrzebowych.

(akta kontroli str. 4895-4894)

W okresie objętym kontrolą w Spółce nie obowiązywały odrębne uregulowania wewnętrzne dotyczące zawierania umów na świadczenie usług zewnętrznych (w tym doradczych) oraz dokonywania i dokumentowania analizy potrzeb i korzyści zawierania takich umów.

(akta kontroli str. 3463-3864, 4224-4254)

Łączna wysokość wydatków poniesionych z tytułu realizacji usług prawnych i doradczych na rzecz Spółki w latach 2017-2021 wyniosła 539,4 tys. zł brutto (435,3 tys. zł netto). W kontrolowanym okresie Spółka zawarła siedem umów z podmiotami zewnętrznymi, których przedmiotem była realizacja usług w ww. zakresie, z tego: dwie umowy zawarto w 2017 r.; po jednej w 2019 r. i 2020 r. oraz trzy w 2021 r. W 2022 r. zawarto natomiast trzy takie umowy.

(akta kontroli str. 5018-5022)

Szczegółowym badaniem objęto dziesięć umów zawartych w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 czerwca 2022 r., których przedmiotem były usługi zewnętrzne²³². Z tytułu realizacji tych umów Spółka poniosła wydatki w wysokości 663,1 tys. zł brutto (536,8 tys. zł netto)²³³, a ich przedmiotem było: 1/ świadczenie bieżącej obsługi prawnej, obejmującej m.in. następujące usługi: optymalizacja form zatrudnienia; doradztwo w zakresie najkorzystniejszego zatrudnienia pracowników i współpracowników; prawna obsługa ruchu kadrowego; doradztwo prawne z zakresu prawa pracy oraz reprezentacji przez Sądem Pracy w sprawach wytoczonych przez pracowników – wartość umowy 18,5 tys. zł brutto (tj. 15 tys. zł netto)²³⁴, 2/ świadczenie bieżącej obsługi prawnej – wartość umów 442,8 tys. zł brutto (tj. 360 tys. zł netto)²³⁵, 3/ świadczenie usług doradztwa i konsultacji wsparcia zarządzania zasobami ludzkimi – 30 tys. zł brutto (25,8 tys. zł netto)²³⁶, 4/ świadczenie usług doradczych w zakresie kreowania wizerunku, pozyskiwania środków, przygotowania i wdrażania strategii – wartość umów 138,1 tys. zł brutto (109,8 tys. zł netto)²³⁷, 5/ doradzanie/koordynowanie rozwojem infrastruktury Studia M – wartość umów 147,6 tys. zł brutto (120 tys. zł netto)²³⁸, 6/ usługi w zakresie organizacji studia festiwalowego Radia Opole przy KFPP i transmisji koncertów KFPP w 2022 r. – wartość umowy 4,9 tys. zł brutto (4 tys. zł netto)²³⁹.

(akta kontroli str. 5023-5224)

Badanie wybranej do kontroli próby wykazało, że: 1/ w przypadku sześciu zamówień komórka organizacyjna Spółki wnioskująca o udzielenie zamówienia sporządziła i złożyła wnioski o wyrażenie zgody na udzielenie zamówienia publicznego; 2/ w pięciu przypadkach ustalono szacunkową wartość zamówienia, 3/ trzy wnioski o wyrażenie zgody na udzielenie zamówienia publicznego zawierały informacje na

²³² Umowy te zawarto łącznie z pięcioma osobami.

²³³ Wartość umów: 781,9 tys. zł brutto (634,6 tys. zł netto).

²³⁴ Umowa od 1 marca 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

²³⁵ Trzy umowy: od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2020 r., od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. oraz od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r.

²³⁶ Od 1 stycznia do 30 czerwca 2020 r.

²³⁷ Dwie umowy: od 1 czerwca do 31 grudnia 2021 r. oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

²³⁸ Dwie umowy: od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

²³⁹ Od 23 maja do 26 czerwca 2022 r.

temat: a/ podstawy ustalenia szacunkowej wartości zamówienia, b/ danych pracownika merytorycznego, wskazanego przez komórkę organizacyjną Spółki wnioskującą o udzielenie zamówienia, c/ uzasadnienia możliwości udzielenia zamówienia tylko jednemu wykonawcy; 4/ w przypadku jednej umowy Spółka zabezpieczyła swój interes na wypadek nienależytego lub nieterminowego wykonania przedmiotu zamówienia, tj. uwzględniła w treści umów zapisy o karach umownych (przy realizacji tych umów nie wystąpiły okoliczności uzasadniające naliczenie takich kar); 5/ w przypadku dziewięciu umów Spółka zawarła zapisy o ich możliwym wcześniejszym rozwiązaniu.

Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku przeprowadzonego badania opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 5023-5244)

5.6. W latach 2017-2021 z tytułu podróży służbowych Spółka poniosła koszty w łącznej wysokości 120,5 tys. zł. Na krajowe podróże służbowe poniesiono koszty w wysokości 98,5 tys. zł²⁴⁰, w tym 13,5 tys. zł na podróże służbowe odbyte przez członków RN oraz 0,4 tys. zł na podróże odbyte przez członków Rady Programowej. Na zagraniczne podróże służbowe wydatkowano 22 tys. zł²⁴¹, w tym 2,3 tys. zł na podróże służbowe byłego Prezesa. W okresie objętym kontrolą Spółka nie ponosiła kosztów podróży krajowych byłego Prezesa Spółki i Doradców Zarządu, jak również nie ponosiła kosztów podróży zagranicznych członków RN, Rady Programowej oraz Doradców Zarządu.

(akta kontroli str. 3463-3486)

Badaniem objęto po cztery polecenia wyjazdu służbowego krajowego i zagranicznego. Podróże krajowe dotyczyły: 1/ przejazdu członków RN na posiedzenia tego organu w siedzibie Spółki; 2/ wyjazdu sześciu pracowników do Szczecina w celu konsultacji programowo-emisyjno-multimedialnych w Radiu Szczecin; 3/ pobytu pięciu pracowników Spółki w Szczecinie w związku ze szkoleniem i konsultacjami w zakresie programów-emisyjno-multimedialnych; 4/ wyjazdu dziennikarzy do Głuchołaz w celu przeprowadzenia sesji nagraniowej. Podróże zagraniczne pracowników dotyczyły: 1/ wyjazdu redaktora Radia celem obsługi medialnej festiwalu *Colorus of Ostrava*; 2/ wyjazdu dziennikarza na transmisję meczu ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Itas Trentino do Werony; 3/ wyjazdu redaktora na nagranie materiałów multimedialnych w archiwach Watykanu na potrzeby specjalnych wydań audycji *Zagrabione*. Zbadano także wydatek na nocleg byłego Prezesa Zarządu podczas pobytu w Ostrawie, w związku z odbywającym się tam wielogatunkowym festiwalem muzycznym pn. *Colourus of Ostrava*. W wyniku tego badania stwierdzono, że wszystkie wyjazdy służbowe zostały zrealizowane zgodnie z obowiązującymi w Spółce w tym zakresie regulacjami i zasadami. Terminowo i prawidłowo dokonano też rozliczenia kosztów odbytych podróży.

(akta kontroli str. 5245-5367, 5516-5518)

5.7. W latach 2017-2021 działalność związaną z gospodarką majątkową i finansową Spółki była przedmiotem badania przez biegłego rewidenta. W Spółce prowadzone były też kontrole zewnętrzne. I tak, w 2017 r. kontrolę zostały przeprowadzone przez: 1/ Stowarzyszenie Autorów ZAIKS w zakresie przestrzegania zapisów umowy pomiędzy Stowarzyszeniem Autorów ZAIKS a Spółką oraz 2/ Komendę Wojewódzką Policji w Opolu w zakresie kontroli specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej Agencji Ochrony Gwarant S.A. w Opolu, w obiekcie Spółki, który podlega obowiązkowej ochronie. W 2018 r. kontrolę przeprowadziła Państwowa Inspekcja

²⁴⁰ Z tego 49,4 tys. zł w 2017 r., 16,4 tys. zł w 2018 r., 14,8 tys. zł w 2019 r., 7,5 tys. zł w 2020 r. oraz 10,4 tys. zł w 2021 r.

²⁴¹ Z tego 2,9 tys. zł w 2017 r., 2,2 tys. zł w 2018 r., 7,6 tys. zł w 2019 r., 0,8 tys. zł w 2020 r. oraz 8,5 tys. zł w 2021 r.

Pracy w zakresie przestrzegania prawa pracy, elementów bhp i elementów legalności zatrudnienia. W 2019 r. kontrolę przeprowadziło Archiwum Państwowe w zakresie prawidłowości postępowania z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego i dokumentacją archiwalną powstałą i zgromadzoną w Spółce. W 2021 r. kontrolę w Spółce przeprowadził Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Opolu²⁴² w zakresie: 1/ prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenie społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego; 2/ ustalenia uprawnień do świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu; 3/ prawidłowości i terminowości opracowania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe; 4/ wystawiania zaświadczeń lub zgłaszanych danych dla celów ubezpieczeń społecznych.

(akta kontroli str. 5368-5466)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Do dnia 25 sierpnia 2022 r. wykonawcy zamówienia pn. *Dostawa i montaż klimatyzacji w budynkach Radia Opole S.A*, nie naliczono kar umownych za niewykonanie drugiego etapu zamówienia o wartości 825,6 tys. zł, który winien być zakończony 8 lutego 2022 r. Z treści § 14 ust. 1 pkt 1b umowy z dnia 8 lutego 2021 r. wynikało, że: *Za niewykonanie bądź nienależyte wykonanie umowy strony zastrzegają sobie możliwość naliczenia kar umownych: Wykonawca płaci Zamawiającemu kary umowne: za opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy – w wysokości 0,1% wartości brutto wynagrodzenia Wykonawcy za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia.* W trakcie kontroli NIK, w dniu 26 sierpnia br. wystawiono i doręczono Wykonawcy zamówienia notę obciążeniową z naliczonymi karami za nieterminowe wykonanie etapu prac, w wysokości 163,5 tys. zł.

Jak wyjaśnił były Prezes, w dniu 26 sierpnia br. przedstawiciele spółki spotkali się z przedstawicielem firmy Ventall który to przedstawił końcowy harmonogram robót zapewniając, że finał inwestycji nastąpi do 15 października br. Na spotkaniu przedstawiciel firmy Ventall otrzymał notę obciążeniową za opóźnienie w realizacji II etapu wyliczoną na dzień 26 sierpnia br. oraz wezwanie do zapłaty za nieuregulowaną należność wynikającą z noty obciążeniowej 1/11/2021. Jako, że wykonawca został poinformowany, że jeżeli realizacja inwestycji nie zostanie dokończona w terminach wskazanych przez wykonawcę czyli do 15 października br. to nastąpi zerwanie umowy ze wszystkimi możliwymi konsekwencjami prawnymi i finansowymi podjęto decyzję, że obie noty w dniu 26 sierpnia br. zostały wprowadzone do ksiąg rachunkowych spółki. W dniu 26.08.2022r. doręczono Wykonawcy przedsądowe wezwanie do zapłaty noty nr 1/11/2021.

(akta kontroli str. 4572-4884, 5598-5621, 5863-5866)

2. W księgach rachunkowych Spółki w 2021 r. nie ujęto wystawionej w listopadzie 2021 r. noty obciążeniowej (nr 01/11/2021), dokumentującej kary umowne, naliczone wykonawcy zadania pn. *Dostawa i montaż klimatyzacji w budynkach Radia Opole S.A*, w łącznej wysokości 16,7 tys. zł (wysłanej 23 listopada 2021 r.). Stanowiło to naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁴³, zgodnie z którym księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

²⁴² Dalej: Zakład.

²⁴³ Dz. U. z 2021 r., poz. 217 ze zm. (dalej uor.).

Były Prezes Zarządu wyjaśnił: *Według stanu faktycznego jaki był w roku 2021 wykonawca z dużą częstotliwością zapewniał spółkę o tym, iż realizacja inwestycji zostanie zakończona do końca roku 2021. W związku z powyższym odstąpiono od ujęcia noty obciążeniowej w księgach spółki czekając na końcowy protokół i końcowe rozliczenie. Spółka jest świadoma, iż takie postępowanie nie jest zgodne ze sztuką, niemniej jednak działanie to nie zniekształciło wyniku finansowego spółki za rok 2021. Jako, że jest to należność nieuregulowana na dzień 31 grudnia 2021 r. po wprowadzeniu noty do ksiąg po stronie przychodowej wywołało by konieczność dokonania odpisu na rezerwy na należności wątpliwe po stronie kosztowej.*

(akta kontroli str. 4572-4884, 5596-5608)

3. W pięciu przypadkach badanych umów dotyczących świadczenia usług doradczych w Spółce nie ustalono szacunkowej wartości tych zamówień oraz nie sporządzono wniosków o wyrażenie przez Zarząd zgody na udzielenie zamówienia publicznego. Powyższe stanowiło naruszenie §2 *Procedur Zakupowych*, zgodnie z którym przed wszczęciem procedury udzielenia zamówienia komórka wnioskująca szacuje z należytą starannością wartość zamówienia, a dokumentami potwierdzającymi ustalenie takiej wartości są w szczególności: 1/ zapytania cenowe skierowane do potencjalnych wykonawców; 2/ odpowiedzi cenowe wykonawców; 3/ wydruki ze stron internetowych oraz 4/ kopie ofert lub umów z innych postępowań. Ponadto w myśl § 3 podstawą wszczęcia procedury udzielenia zamówień²⁴⁴ jest sporządzenie i złożenie wniosku, wg wzoru, przez komórkę organizacyjną zamawiającego wnioskującą o udzielenie zamówienia. Jednocześnie nie były sporządzane notatki służbowe, podlegające zatwierdzeniu przez byłego Prezesa Zarządu lub upoważnioną przez niego osobę, wskazujące na okoliczności uzasadniające odstępianie od stosowania ww. zasad, pomimo takiego obowiązku wynikającego z § 7 ww. procedur.

Pomimo powyższych braków były Prezes Zarządu zawarł umowy²⁴⁵, na których realizację Spółka wydatkowała łącznie 162 tys. zł brutto (133 tys. zł netto). Zdaniem NIK świadczy to o niedopuszczalnej w świetle ww. regulacji dowolności podstępowania byłego Prezesa Zarządu, zarówno w zakresie wyboru wykonawców, jak też warunków finansowych współpracy.

Były Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że: *Wskazuję, że do zawarcia i realizacji wszystkich umów zastosowano wyjątek wskazujący, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach kierownik zamawiającego miał uprawnienia do odstępiania od stosowania regulaminu zamówień publicznych. W przypadku tych umów mieliśmy do czynienia z usługami wysoko wyspecjalizowanymi.*

(akta kontroli str. 4224-4254, 5018-5244, 5622-5682)

4. Dwa wnioski o wyrażenie zgody na udzielenie zamówienia publicznego (usługi doradcze²⁴⁶) zatwierdzone przez byłego Prezesa Zarządu dwóm podmiotom zewnętrznym nie zawierały następujących informacji: a/ podstawy ustalenia szacunkowej wartości zamówienia, b/ imienia i nazwiska pracownika merytorycznego wskazanego przez komórkę organizacyjną Spółki wnioskującą o udzielenie zamówienia²⁴⁷, c/ uzasadnienia, że zamówienie może być udzielone tylko jednemu wykonawcy. Powyższe stanowiło naruszenie § 3 ust. 5 *Procedur Zakupowych*. Były Prezes Spółki wyjaśnił, że *były to nieistotne braki.*

²⁴⁴ Powyżej 2 tys. zł netto (zarządzenie nr 6/2014), powyżej 3 tys. zł netto (zarządzenie nr 9/2019) i powyżej 5 tys. zł netto.

²⁴⁵ Dot. umów nr: U/47/2017/O z 1 marca 2017 r., U/2/2021/M z 4 stycznia 2021 r., ZB-Z-21/2021 z 30 grudnia 2021 r. oraz U/1/2022/M z 3 stycznia 2022 r.

²⁴⁶ Usługi doradztwa i konsultacja wsparcia zarządzania zasobami ludzkimi oraz usługi doradcze w zakresie zarządzania. Dot. umów: z 3 stycznia 2020 r. i z 1 czerwca 2021 r. w wyniku których Spółka poniosła wydatki w łącznej wysokości 96,5 tys. zł brutto (74,7 tys. zł netto).

²⁴⁷ Wnioskującym był: Zarząd Spółki.

Zdaniem NIK takie postępowanie prowadziło do dowolności w wyborze wykonawców usług. Były Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że: *Dostrzeżone, tak zwane nieistotne braki dokumentacyjne, nie mają znaczenia dla bytu formalno-prawnego umów, to jest ich ważności i skuteczności. Rację ma Kontrolująca, że przy zawarciu niektórych umów, brak jest np. fiszek, podpisu pracowników odpowiedzialnych, radcy prawnego na fiszce itp. Z perspektywy czasu oceniam jednak, że zauważone, obiektywnie rzecz ujmując, mało znaczące nieprawidłowości, są skutkiem sytuacji związanej z datą zawarcia istotnej części tych umów, to jest okresu, w którym panowała w Polsce epidemia COVID-19. COVID-19 spowodował we wszystkich organizacjach, w tym również w radiu, brak należytej organizacji pracy działów i pracowników odpowiedzialnych, spowodowanej nieobecnościami z przyczyn chorobowych wywołanych pandemią, a to być może skutkowało wystąpieniem przedmiotowych braków podpisów, wypełnienia fiszek itp.*

(akta kontroli str. 4224-4254, 5073-5112, 5622-5682)

5. Były Prezes Zarządu zawierając z podmiotami zewnętrznymi umowy dotyczące realizacji usług doradczych, nie zapewnił gospodarnego wydatkowania środków Spółki, gdyż przedmiot tych umów pokrywał się (w całości lub w części) z zakresem zadań powierzonych do realizacji komórkom organizacyjnym i/lub pracownikom kontrolowanej jednostki. I tak:

a) umową z 3 stycznia 2020 r. na kwotę 30 tys. zł brutto powierzono podmiotowi zewnętrznemu realizację usług doradztwa i konsultacji wsparcia zarządzania zasobami ludzkimi, obejmujących m.in. 1/ konsultowanie aktów wewnętrznych, umów, układów i porozumień pism, protokołów, czynności itp. nadzór merytoryczny oraz ewentualny udział w czynnościach faktycznych dotyczących wykonywania przez zleceniobiorcę obowiązków wynikających z obowiązujących przepisów prawa pracy; 2/ weryfikację struktury organizacyjnej i opracowanie strategii personalnej, w sytuacji gdy do zadań:

- radcy prawnego²⁴⁸ należało m.in. opracowanie i opiniowanie projektów wewnętrznych aktów prawnych np. regulaminów, zarządzeń;
- Dyrektora ds. Organizacyjno-Personalnego należało m.in. przygotowanie projektów procedur, zarządzeń i poleceń służbowych dotyczących zarządzania zasobami ludzkimi spółki;

b) na podstawie dwóch umów²⁴⁹ na łączną kwotę 138,1 tys. zł brutto podmiot zewnętrzny wykonywał zadania obejmujące m.in. w 2021 r.: a/ monitoring anteny Polskiego Radia (analiza poranka radiowego *Kto rano wstaje/Poranna łoża radiowa* analiza pasma *Dobry moment*, analiza pasma południowa *Łoża radiowa/Trendy i owędy*), b/ monitoring anten konkurencji lokalnej Polskiego Radia Opole S.A., c/ analizę ramówki na rok 2022, d/ prace nad ramówką rozgłośni na 2022 r.²⁵⁰; a w 2022 r. monitoring pas programowych, wg planu, od poniedziałku do piątku w godz. 6-9, 9-12, 12-15 i 17-20 pod kątem technicznym realizacji dźwiękowej, oprawy pasm, wykonania zadań misyjnych i tzw. ilości słowa na antenie, realizację tzw. zegara pasam, a także analizę merytoryczną wejść prowadzących pasma, dokonywanie oceny i formułowanie uwag dotyczących zawartości muzycznej pasm, w sytuacji gdy do zadań:

²⁴⁸ Umowa nr U/10/2019/0-ZB z 9 stycznia 2019 r.

²⁴⁹ 1 czerwca 2021 r. na okres od 1 czerwca 2021 r. oraz 30 grudnia 2021 r. na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

²⁵⁰ W 2021 r. podmiot sporządzał i przedkładał Spółce sprawozdania z wykonania umowy zawartej 1 czerwca 2021 r. Wynikało z niej m.in., że w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 2021 r. monitorował antenę Polskiego Radia Opole S.A. (łącznie 535 godzin za które otrzymał 57 tys. zł brutto). Były Prezes Spółki-Redaktor Naczelny stwierdzał wykonane prace pod względem merytorycznym oraz liczby przepracowanych godzin.

- Redaktora Naczelnego (byłego Prezesa Zarządu) należał m.in. nadzór nad merytorycznym funkcjonowaniem pasm programowych w Radio Opole oraz Radio Opole 2 Kultura nadawanego w systemie DAB,
- Dyrektora Programu należała m.in. realizacja planów programowych oraz nadzór nad merytorycznym funkcjonowaniem redakcji informacji, muzycznej oraz nowych mediów;

c) na podstawie umowy z 16 maja 2022 r. na kwotę 4 900 zł brutto podmiot zewnętrzny świadczył usługi w zakresie organizacji studia festiwalowego Radia Opole przy Krajowym Festiwalu Piosenki Polskiej (dalej KFPP) i transmisji koncertów KFPP 2022, w sytuacji gdy realizacja umowy z TVP S.A. w zakresie zorganizowania studia Radia Opole na terenie Amfiteatru Tysiąclecia w Opolu należały do obowiązków Dyrektora Programu, którego były Prezes Zarządu, od 24 stycznia 2022 r. aż do odwołania, skierował do wykonywania prac w trybie zdalnym²⁵¹, zlecił mu w tym czasie inne zadania²⁵² oraz ograniczył prawo do podejmowania decyzji wynikających z bieżących zadań redakcji oraz reprezentowania Zarządu lub Redaktora Naczelnego;

d) na podstawie dwóch umów²⁵³ na łączną kwotę 147,4 tys. zł brutto podmiotowi zewnętrznemu zlecono usługi w zakresie zwiększenia atrakcyjności oferty kulturalnej i nagraniowej studia M (studio analogowe w Spółce)²⁵⁴, tj.: 1/ pozyskiwanie finansowych środków inwestycyjnych od podmiotów zewnętrznych na infrastrukturę studyjną (nagłośnieniową, oświetleniową i akustyczną)²⁵⁵; 2/ pozyskiwanie środków finansowych od podmiotów zewnętrznych na organizację i realizację wydarzeń kulturalnych; 3/ pisanie projektów o dotacje i dofinansowanie; 4/ rozliczanie projektów; 5/ działalność producencka²⁵⁶; 6/ doradztwo przy modernizacji infrastruktury studyjnej, w ramach planowanych środków inwestycyjnych²⁵⁷, w sytuacji gdy do zadań:

- Działu Marketingu należało m.in. pozyskiwanie środków finansowych na realizację zadań statutowych Spółki, w tym wynajem i organizację koncertowych sesji radiowej w studio M;
- Pionu Organizacyjno-Personalnego - m.in. koordynowanie działań w zakresie pozyskiwania i rozliczania środków z UE na projekty realizowane przez Spółkę,
- Pionu Programowego – m.in. tworzenie koncepcji funkcjonowania Radia w zakresie realizacji programowych celów statutowych, tworzenie projektów, nadzór i kontrola w zakresie produkcji i emisji programów radiowych,
- Dyrektora ds. Technicznych - m.in. opracowywanie i dostosowywanie koncepcji i planów rozwoju technicznego Spółki.

Były Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że: *Przy omawianiu umów, z wyjątkiem tych, które zostały zawarte z wykorzystaniem postanowień regulaminu udzielania zamówień publicznych, zastosowano wyjątek w nim zastrzeżony określający, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach, kierownik zamawiającego ma uprawnienie do odstąpienia od stosowania regulaminu udzielania zamówień publicznych. Przyczyna zawarcia tych umów, jest pokłosiem uzyskania w związku*

²⁵¹ Na podstawie art. 3 Dz.U. z 2021 r., poz. 2095, tj. dot. szczególnych rozwiązań z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

²⁵² Opracowanie koncepcji programowej, finansowej i promocyjno-marketingowej projektu Radia Nysa oraz nadzór merytoryczno-organizacyjny nad przebiegiem akcji zimowej w Zieleńcu.

²⁵³ 4 stycznia 2021 r. na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. oraz 3 stycznia 2022 r. na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

²⁵⁴ W trakcie kontroli NIK, 2 września 2022 r., były Prezes wypowiedział, bez podania przyczyny, podmiotowi zewnętrznemu umowę zawartą 3 stycznia 2022 r. (obowiązującą do 31 grudnia 2022 r.) a dot. zwiększenia atrakcyjności oferty kulturalnej i nagraniowej oraz rozwoju infrastruktury Studia M.

²⁵⁵ W 2021 r.

²⁵⁶ W 2022 r.

²⁵⁷ W 2022 r.

z ich wykonaniem, usług wysoce wyspecjalizowanych, świadczonych przez podmioty szczególnie profesjonalne, nie dostępnych powszechnie na rynku województwa opolskiego, a ponadto różniących się zakresem przedmiotowym świadczeń od zakresu czynności, który można było uzyskać w okresie ich wykonania umów od pracowników lub innych podmiotów świadczących usługę na rzecz radia.

(akta kontroli str. 340-393, 5146-5212, 5234-5244, 5622-5682, 5688-5837)

6. Były Prezes Zarządu nie zapewnił gospodarnego wydatkowania środków Spółki przeznaczonych na sfinansowanie usług prawnych realizowanych w 2017 r. Na podstawie umowy z dnia 1 marca 2017 r., zawartej bez wymaganego wniosku²⁵⁸, powierzył kancelarii prawnej bieżącą obsługę prawną obejmującą m.in. 1/ doradztwo w zakresie najkorzystniejszego sposobu zatrudnienia; 2/ prawną obsługę ruchu kadrowego; 3/ doradztwo prawne z zakresu prawa pracy i zagadnień pokrewnych; 4/ reprezentacja zleceniodawcy przed sądem pracy w sprawach wytyczonych przez pracowników. Łączne wynagrodzenie tego podmiotu za realizację ww. usług w okresie od 1 marca do 31 grudnia 2017 r. wynosiło 18,5 tys. zł brutto. Umowa ta została zawarta pomimo tego, że Spółka miała zapewnioną w 2017 r. bieżącą obsługę prawną (w tym zakresie wydawania opinii, porad prawnych i wyjaśnień w obszarze prawa pracy oraz reprezentowania przez sądami) realizowaną przez inny podmiot na podstawie umowy z 6 grudnia 2016 r.

Były Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że: *Nieistotne braki dokumentacyjne, nie mają wpływu na byt formalno-prawny umowy o stałą obsługę prawną z dnia 1 marca 2017 r. W tym miejscu sygnalizacyjne wskazuję, że kierownik zamawiającego miał uprawnienie do odstąpienia od stosowania regulaminu udzielania zamówień publicznych. Umowa miała charakter wsparcia obszaru prawa pracy. Była usługą wysoce wyspecjalizowaną, w przeciwieństwie do obsługi prawnej Spółki prawa handlowego świadczonego przez radcę prawnego.*

(akta kontroli str. 5023-5036, 5622-5682)

7. Do akta osobowych pracowników, którym w latach 2017-2021 przyznano nagrody, nie włączano odpisów zawiadomień o przyznanej nagrodzie. Było to niezgodne z art. 105 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy²⁵⁹, w myśl którego odpis zawiadomienia o przyznaniu nagrody lub wyróżnienia składa się do akt osobowych pracownika. Dyrektor ds. Ekonomicznych wyjaśnił, że: *W większości przypadków przyznawane nagrody miały charakter uznaniowy i wypłacane były głównie przy okazji zbliżających się świąt. Fakt, że nagrody były wypłacone w określonych terminach nie miało wpływu na fakt, iż zasadność przyznawania nagrody poszczególnym osobom była weryfikowana. W pierwszym etapie oceny pracowników dokonywali Kierownicy komórek i to oni decydowali o wysokości nagrody w ramach przyznanej puli, a w drugim etapie oceny dokonywał (były) Prezes Zarządu decydując o ostatecznej wysokości nagrody. Informacja o przyznanej nagrodzie nie była odnotowywana w aktach osobowych pracowników*

(akta kontroli str. 4121-4186, 5595)

8. W latach 2019-2021 Spółka nie dokonała wpłat wynikających z ustawy o RFRD. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 3 tej ustawy środki Funduszu pochodzą z wpłat jednoosobowych spółek Skarbu Państwa lub spółek, w których wszystkie akcje (udziały) są własnością Skarbu Państwa, z wyjątkiem akcji (udziałów) nieodpłatnie udostępnionych pracownikom, w wysokości 7,5% zysku tych spółek po opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Spółka, pomimo zysku osiągniętego w latach 2019-2021, nie dokonała wymaganych wpłat, których

²⁵⁸ §§ 2 i 3 *Procedur zakupowych*.

²⁵⁹ Dz. U. z 2022 r., poz. 1510 ze zm.

łączna wysokość powinna wynieść 164,9 tys. zł²⁶⁰. Były Prezes Zarządu wyjaśnił: *Z uwagi na fakt, iż temat wpłat na rzecz RFRD przez Spółki Radiofonii Regionalnej jest polemiczny i różnie interpretowany w obszarze samych spółek, różne sygnały spływają ze strony Ministerstwa Kultury jako właściciela praw do akcji jak również od Rady Mediów Narodowych Spółka postanowiła nie dokonywać wpłat do czasu całkowitego wyjaśnienia tematu i uzgodnienia stanowisk.* W toku kontroli były Prezes Zarządu przedstawił również pisma, przekazane m.in. przez Przewodniczącą Rady Mediów Narodowych oraz ministra właściwego ds. kultury, z których wynikało, że obowiązek dokonywania przedmiotowych wpłat nie dotyczy spółek radiofonii publicznej. Były Prezes wyjaśnił ponadto, że *w procesie legislacyjnym jest nowelizacja ustawy o RFRD, która w swych założeniach zwalania Spółki z wpłat na FDS. Procedowane zwolnienie ma dotyczyć wpłat za obecne okresy ale co ważne dotyczyć ma również zobowiązań historycznych²⁶¹.* Z lektury projektu wynika, że *spółki publicznej radiofonii i telewizji zostają wreszcie wykreślone z obowiązku płacenia na Fundusz (Art 15. i kolejne).* Czytamy tam także, że *te spółki, które już zapłaciły - otrzymają zwrot zapłaconych kwot, który nastąpi jednak bez oprocentowania i wyłącznie na wniosek Spółki do Ministerstwa Infrastruktury (art. 18.).* Przewiduje się także, że *"postępowania w sprawie obowiązku dokonywania wpłat przez spółki wszczęte i niezakończone decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy umarza się" (art. 16).* W ocenie NIK Spółka powinna stosować przepisy ustawy o RFRD nakładające na jednoosobowe spółki skarbu państwa obowiązek dokonywania wpłat na FDS a następnie na RFRD, w przypadku uzyskania zysku z prowadzonej działalności. Z obowiązku wnoszenia opłat zwolniono tylko spółki mające status operatora systemu przemysłowego w rozumieniu ustawy *Prawo energetyczne*. Podkreślić przy tym należy, że dopiero w 2022 r. rozpoczęto prace legislacyjne zmierzające do zwolnienia spółek radiofonii publicznej z tego obowiązku. Stosowne przepisy zostały uchwalone w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg oraz niektórych innych ustaw²⁶².

(akta kontroli str. 3487-3491, 5519-5529, 5683-5684)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2017-2022 w Radiu Opole wystąpiły przypadki nieprawidłowego rozporządzania środkami finansowymi Spółki. Wynikały one zarówno z naruszania obowiązujących w Spółce *Procedur Zakupowych* przy zawieraniu umów doradczych, jak też dowolności postępowania byłego Prezesa Zarządu w tym obszarze. Do czasu rozpoczęcia kontroli NIK zaniechano również działań zmierzających do naliczenia wykonawcy zadania pn. *Dostawa i montaż klimatyzacji w budynkach Radia Opole S.A.*, kar umownych w wysokości 163,5 tys. zł, za opóźnienia w jego realizacji.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 1 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Podjęcie działań zmierzających do osiągnięcia założonych w planach programowo-finansowych udziałów poszczególnych kategorii audycji.

²⁶⁰ Z tego 19,2 tys. zł z zysku uzyskanego w 2019 r.; 105,1 tys. zł z zysku uzyskanego w 2020 r. i 40,6 tys. zł z zysku uzyskanego w 2021 r.

²⁶¹ <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=2398>

²⁶² Dz. U. z 2022 r. poz. 1768.

2. Zapewnienie prawidłowej realizacji obowiązków dotyczących dokonywania okresowych kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych.
3. Wzmocnienie nadzoru nad przestrzeganiem wewnętrznych uregulowań w zakresie udzielania zamówień oraz zarządzania flotą samochodową.
4. Włączenie do akt osobowych pracowników odpisów zawiadomień o przyznanych nagrodach.
5. Wyeliminowanie przypadków zlecenia usług doradczych i eksperckich obejmujących zadania, które powinny być realizowane przez pracowników Spółki.
6. Wzmocnienie nadzoru nad terminowością regulowania zobowiązań finansowych Spółki.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, 16 września 2022 r.

KontrolerKontroler

Marlena Przybylak
Specjalista kontroli państwowej

Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
Dyrektor
Iwona Zyman

Podpis
Iwona Zyman